

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสภาพการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือวิสามัญ ในวิทยาลัยการอาชีพกาญจนบุรี เพื่อเป็นแนวทางพัฒนาการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือวิสามัญ ในวิทยาลัยฯ ให้เหมาะสมกับการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือวิสามัญ ตามเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. ความหมายของการลูกเสือ
2. ประวัติความเป็นมาของการลูกเสือ
3. วัตถุประสงค์ หลักการสำคัญของการลูกเสือ แนวทางการพัฒนา และวิธีการฝึกอบรมลูกเสือ
4. พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551
5. นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการต่อกิจกรรมลูกเสือ
6. หลักสูตรลูกเสือวิสามัญ
7. การบริหารงานกิจการลูกเสือวิสามัญของสถานศึกษา ตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ
8. บริบทของวิทยาลัยการอาชีพกาญจนบุรี
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 9.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 9.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ความหมายของการลูกเสือ

ความหมายของการลูกเสือ

กู๊ด (Good. 1973 : 521) ให้ความหมายของการลูกเสือไว้ว่า การลูกเสือนั้นเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นให้เด็กมีความรู้ ความสามารถ การอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ การข่าวสาร การใช้อุปกรณ์ ตลอดจนการฝึกให้มีความเป็นนักกีฬา

คำว่า SCOUT หรือ ลูกเสือ (วิจิตร พงศ์สุวรรณ. 2531 : 99) นั้นมีความหมายที่เกิดจากคำต่าง ๆ ดังนี้

S มาจากคำว่า Sincerity หมายถึง ความจริงใจ

C มาจากคำว่า Courtesy หมายถึง ความสุภาพอ่อนโยน

O มาจากคำว่า Obedience หมายถึง ความเชื่อฟัง

U มาจากคำว่า Unity หมายถึง ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน

T มาจากคำว่า Thrifty หมายถึง ความมัธยัสถ์

สมรรถ ไชย ศรีภักดิ์ (2537 : 1) ได้ให้ความหมายของการลูกเสือว่า การลูกเสือ คือ การอบรมสั่งสอน ฝึกฝนให้เด็กเป็นพลเมืองดีของชาติ

วิเชียร อุดสำหันธ์ (2542 : 12) ได้ให้ความหมายของการลูกเสือไว้ว่า การลูกเสือ คือ กิจกรรมที่จัดขึ้น เพื่ออบรมสั่งสอนและฝึกฝนให้เด็กและเยาวชนของชาติเป็นพลเมืองดี มีคุณธรรม ทำให้เด็กแต่ละคนมีสมรรถภาพทางกายและจิตใจ เพื่อให้สมรรถภาพนั้นเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

โรเบิร์ต สตีเฟนสัน สไมธ์ เบเดน เพาเวลล์ (Robert Stephenson Smyth Baden Powell : 1946 : 2) ได้ให้ความหมายของการลูกเสือไว้ว่า การลูกเสือ หมายถึง งานและคุณสมบัติพิเศษของคนที่อยู่ในป่า ผู้สำรวจและคนที่อยู่ในชายแดน การลูกเสือเป็นเพียงคำแนะนำ ซึ่งได้ลงใช้ สำหรับพักผ่อนหย่อนใจ กลางแจ้งที่สนุกสนาน โดยมุ่งพัฒนาสมรรถภาพของเด็กแต่ละคนในแต่ละด้าน ได้แก่ นิสัยใจคอ สุขภาพ การฝีมือ และหน้าที่พลเมือง

ขบวนการลูกเสือ (The Scout Movement) คือ ขบวนการอาสาสมัครที่ให้การศึกษแก่เยาวชนโดยตัวหน้า (สุทัศน์ เมธาภิภู 2539 : 10) ไม่มีการแบ่งแยก และกีดกันในเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา วรรณะ ตลอดจนลัทธิทางศาสนาใด ๆ ทั้งสิ้น ไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลทางการเมือง และยึดถือปฏิบัติตามอุดมการณ์ของผู้ให้กำเนิดลูกเสือโลก ซึ่งประกอบด้วยสาระสำคัญ 3 ประการ คือ

1. **วัตถุประสงค์ (Purpose)** ตามมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551 ระบุว่า “คณะลูกเสือแห่งชาติมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาลูกเสือทั้ง ทางกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ และช่วยสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความสามัคคี และมีความเจริญก้าวหน้า เพื่อความสงบสุขและความมั่นคงของประเทศชาติ” ซึ่งมีแนวทางในการพัฒนาอุดมการณ์ไว้ 8 ประการ คือ

1.1 พัฒนาทางกาย

1.2 พัฒนาทางสติปัญญา

- 1.3 พัฒนาทางจิตใจและศีลธรรม
- 1.4 การสร้างค่านิยมและเจตคติ
- 1.5 พัฒนาสัมพันธภาพระหว่างบุคคล
- 1.6 พัฒนาสัมพันธภาพทางสังคม
- 1.7 พัฒนาสัมพันธภาพต่อชุมชน
- 1.8 พัฒนาทางด้านความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม

2. หลักการ (Principles) กิจการลูกเสือทั่วโลกจะยึดถือหลักการเดียวกัน อันเป็นก้าวแรกที่จะนำไปสู่จุดมุ่งหมายปลายทางเดียวกัน หลักการสำคัญมีดังนี้

- 2.1 นับถือศาสนา
- 2.2 มีความจงรักภักดีต่อประเทศชาติตน
- 2.3 มีความศรัทธาในมิตรภาพและความเป็นพี่น้องลูกเสืออื่นทั่วโลก
- 2.4 บำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น
- 2.5 ยอมรับและปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ
- 2.6 มีความอิสระต่ออิทธิพลทางการเมือง
- 2.7 มีกำหนดการพิเศษสำหรับการฝึกอบรมโดยอาศัยระบบหมู่การทดสอบเป็นขั้น ๆ เครื่องหมายวิชาพิเศษ และกิจกรรมกลางแจ้ง

3. วิธีการ (Method) คือ กุศโลบายสำคัญในการที่จะฝึกอบรมลูกเสือไปสู่จุดมุ่งหมายหรืออุดมการณ์ที่ได้วางไว้ วิธีการนั้นให้เป็นที่สนใจเพื่อความต้องการของเด็ก คือ

- 3.1 ให้เรียนรู้ด้วยการกระทำ
- 3.2 ใช้วิธีฝึกอบรมด้วยหมู่เล็ก ๆ (ระบบหมู่)
- 3.3 ยึดคำปฏิญาณและกฎเป็นหลักประจำใจและใช้ในชีวิตประจำวัน
- 3.4 มีเครื่องแบบเฉพาะ
- 3.5 บำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น
- 3.6 จัดให้มีการฝึกอบรมที่ก้าวหน้า ทำทายและตั้งดูใจ
- 3.7 ให้มีความสนุกในการฝึกอบรม เช่น มีการเล่นเกม ร้องเพลง ชุมนุมรอบกองไฟ เล่นิทาน ฯลฯ
- 3.8 ส่งเสริมเรื่องเครื่องหมายวิชาพิเศษ
- 3.9 มุ่งเน้นกิจกรรมกลางแจ้งเป็นหลักในการฝึกอบรม

ขบวนการลูกเสือ คือ ขบวนการเยาวชนมีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกอบรมให้การศึกษา และพัฒนาเยาวชนให้เป็นพลเมืองดี โดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ ศาสนา ทั้งนี้เป็นไปตามความมุ่งประสงค์หลักการ และวิธีการ ซึ่งผู้ให้กำเนิดลูกเสือโลกได้ให้ไว้ (คณะอนุกรรมการลูกเสือฝ่ายฝึกอบรม สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ. 2540 : 18)

จากความหมายของหลาย ๆ ท่านที่ให้ไว้ดังที่กล่าวมาแล้ว พอสรุปได้ว่า การลูกเสือ หมายถึง กระบวนการฝึกอบรมเด็กและเยาวชนให้เป็นพลเมืองดี มีจิตใจโอบอ้อมอารี มีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ มีความกล้าหาญ อดทน มีไหวพริบ ปฏิภาณ โดยมีผู้ใหญ่เป็นผู้ให้ คำแนะนำ

ประวัติความเป็นมาของลูกเสือ

1. การกำเนิดลูกเสือโลก

ลูกเสือโลกได้กำเนิดขึ้น ณ ประเทศอังกฤษ โดย โรเบิร์ต สตีเฟนสัน สไมธ์ เบเดน เพาเวลล์ (Robert Stephenson Smyth Baden Powell) ที่วงการลูกเสือทั่วโลก เรียกชื่อย่อของท่านว่า บี.พี. (B.P.) ส่วนงานที่ท่านมีชื่อว่า ลอร์ด เบเดน เพาเวลล์ แห่งกิลเวลล์ นั้น เพราะท่านได้รับบรรดาศักดิ์ชั้น บารอน (Baron) ในปี ค.ศ.1929 (พ.ศ. 2472) ตามประเพณีของอังกฤษ ผู้ที่ได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์ตั้งแต่ชั้นบารอนขึ้นไปจะต้องมีสถานที่ต่อท้ายชื่อเสมอ ท่าน B.P. ก็เลือกเอาคำว่า “กิลเวลล์” ซึ่งเป็นสถานที่ฝึกอบรม ผู้กำกับลูกเสือที่ท่านได้จัดอบรมขึ้นครั้งแรก มาต่อท้ายชื่อของท่าน ดังนั้นชื่อของท่านตามบรรดาศักดิ์ คือ บารอน เบเดน เพาเวลล์ แห่งกิลเวลล์ และบรรดาศักดิ์ตั้งแต่ชั้นบารอนขึ้นไปจะได้รับเกียรติเป็นสมาชิกของสภาสูง หรือ สภายุนนาง (House of Lord) โดยตำแหน่ง และใช้คำนำหน้าชื่อว่า “ลอร์ด” ดังนั้นคนทั่วไปจึงเรียกท่านว่า ลอร์ด เบเดนเพาเวลล์ แห่งกิลเวลล์ หรือ ลอร์ด เบเดน เพาเวลล์

ศุภศัณ เมาลีกุล (2539 : 2) การลูกเสือโลกได้เริ่มขึ้นเมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2450 โดยท่าน บี.พี. ได้ตัดสินใจนำเด็ก ๆ จำนวน 20 คน ไปอยู่ค่ายพักแรมทดลอง (Experimental Camp) ที่เกาะบราวน์ซี ซึ่งเป็นเกาะเล็ก ๆ ตั้งอยู่ปากอ่าวพลู (Poole Harbour) ตั้งแต่วันที่ 1-9 สิงหาคม 2450 ค่ายพักแรมของเด็กแห่งนี้ จึงถือได้ว่าเป็นค่ายลูกเสือแห่งแรกของโลก (The World's First Scout Camp) เกาะบราวน์ซี เป็นเกาะเล็ก ๆ ที่มีเนื้อที่ ประมาณ 560 เอเคอร์ (1,440 ไร่) มีเจ้าของเกาะชื่อ มิสเตอร์ ชาร์ลส์ เวนรา อาลต์ (Charles Venra Alte) โดยท่าน บี.พี. ได้ชวนเพื่อนสนิทไปด้วย คือ พันตรีแมคลาเรน และหลานชายของท่านอีก 1 คน ชื่อมิสเตอร์ ชาร์ลส์ บี.พี. ได้แบ่งเด็กออกเป็น 4 หมู่ ๆ ละ 5 คน ได้แก่ หมู่นกเคอลิว (Curlew) หมู่กา (Ravens) หมู่

หมาป่า (Wolves) และหมู่วัว (Bulls) มีการตั้งนายหมู่ รองนายหมู่ และ สมาชิกภายในหมู่ ซึ่งมีหน้าที่ต่าง ๆ กัน (กรมพลศึกษา 2540 : 10)

การนำเด็กไปเข้าค่ายพักแรมครั้งนี้ ถือได้ว่าประสบผลสำเร็จมาก เด็ก ๆ ได้เรียนรู้การใช้สัญญาณต่าง ๆ การบุกเบิก การผูกเงื่อน การทำสะพาน การคาดคะเน ทั้งระยะทางและความสูง การสังเกต การปฐมพยาบาล มีการเล่นรอบกองไฟ ร้องเพลง หลังกลับจากเกาะบราวน์ซี ท่าน บี.พี. ได้พิมพ์หนังสือ “Scouting for boy” ซึ่งได้รับความนิยมไปทั่วโลก

2. การกำเนิดลูกเสือไทย

การลูกเสือไทยได้เริ่มขึ้นเมื่อ วันที่ 1 พฤษภาคม 2454 (ค.ศ. 1911) โดยองค์พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ทรงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้สถาปนากองเสือป่าขึ้น เพื่อฝึกอบรมข้าราชการพลเรือน ให้ได้เรียนรู้วิชาการทหารเพื่อเป็นกำลังสำรองในเวลาสงคราม และในยามสงบ ก็ได้ช่วยเหลือข้าราชการปราบปรามโจรผู้ร้ายหรือปราบจลาจล (วิทยาลัยทักษิณ, 2533 : คำนำ) พระองค์มีพระราชประสงค์ เพื่อปลูกฝังความมีระเบียบวินัย เพื่อปลูกฝังความสามัคคีในหมู่คณะ ไม่ทำลายซึ่งกันและกัน กองเสือป่าคือทหารที่ไปสืบข่าวข้าศึก เพื่อแม่ทัพจะได้ทราบข่าวล่วงหน้าก่อนเป็นเลา ๆ ว่าข้าศึกมาทางใด กำลังเท่าใด ทำทางรบพุ่งอย่างไร ซึ่งตรงกับคำว่า “ผู้สอดแนม” ก่อนที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว จะโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งกองเสือป่าขึ้นนั้น พระองค์ได้ทรงทดลองฝึกมหาดเล็กประจำพระองค์ ที่พระราชวังสราญรมย์ และพระราชวังสนามจันทร์ อย่างเจียบ ๆ มาก่อนถึง 3 ปี เมื่อทรงเห็นว่าดีและมีประโยชน์แล้ว พระองค์จึงโปรดเกล้าฯ โปรดกระหม่อมให้จัดตั้งกองเสือป่าขึ้น พระองค์ทรงเป็นนายกกองใหญ่ ผู้บังคับบัญชากองเสือป่าทั่วราชอาณาจักรกองเสือป่าได้ขยายไปทุกมณฑล ทุกคนก่อนที่จะเข้าประจำการ ต้องเข้าพิธีดื่มน้ำพระพิพัฒน์สัตยา พิธีนี้กระทำขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม 2454 ณ อุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม

หลังจากตั้งกองเสือป่าขึ้น ไปเพียง 2 เดือน ล้นเกล้ารัชกาลที่ 6 ก็ได้ทรงพระราชกำหนดลูกเสือไทยขึ้น เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2454 นับเป็นประเทศที่ 3 ที่ตั้งกองลูกเสือขึ้นต่อจากประเทศอังกฤษ และสหรัฐอเมริกา ในการจัดตั้งกองลูกเสือ พระองค์ทรงมีพระราชดำริว่า “กองเสือป่าได้ตั้งขึ้นเป็นหลักฐานแล้วพอจะเป็นผลดีตามพระราชประสงค์ผู้ที่เป็นเสือป่าเป็นผู้ที่อยู่ในวัยผู้ใหญ่ ส่วนเด็กที่อายุอยู่ในปฐมวัยก็เป็นผู้สมควรที่จะได้รับการฝึกฝน ทั้งในส่วนร่างกาย และจิตใจ ให้มีความรู้ในทางเสือป่า เพื่อว่าเมื่อเติบโตขึ้นจะได้รู้จักหน้าที่ซึ่งผู้ชายไทยทุกคนควรประพฤติ ให้เป็นประโยชน์แก่ชาติบ้านเมืองอันเป็นที่เกิดเมืองนอนของ

ตนเอง และการฝึกฝนปลูกใจให้คิดถูกเช่นนี้ ต้องเริ่มเสียเมื่อแต่ยังเยาว์อยู่ เปรียบเหมือนไม้ที่ยังอ่อน จะตัดไปเป็นรูปอย่าง ไรก็เป็นไปได้ง่ายและงดงาม แต่ถ้ารอให้จนแก่เสียแล้ว เมื่อจะตัดก็ต้องเข้าไฟและมักจะหักถ้า ได้ในขณะที่ยังอ่อน โคนต้นคานคนก็ฉันทันนั้น”

ด้วยพระราชดำริดังกล่าว จึงโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ตั้งกองลูกเสือขึ้นตาม โรงเรียนและสถานที่อันควร ให้มีการกำหนดข้อบังคับลักษณะปกครองลูกเสือไว้ด้วย กองลูกเสือแห่งแรกของประเทศไทย ตั้งขึ้นที่ โรงเรียนมหาดเล็กหลวง (ปัจจุบันคือ โรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัย) เป็นกองลูกเสือในพระองค์ เรียกว่า กองลูกเสือกรุงเทพฯ ที่ 1 พระองค์ทรงเป็นพระราชครูระในการอบรมสั่งสอน ตลอดจนการดำเนินงานทั่วไปเพื่อให้เป็นแบบอย่างแก่โรงเรียนอื่น ๆ ได้พระราชทานนามกองทุนลูกเสือนี้นว่า “กองลูกเสือหลวง” และได้พระราชทานธงรูปพระมัญจาคณาการ ให้เป็นธงประจำกองด้วย ลูกเสือไทยคนแรก คือ นายชีพ บุญนาค เมื่อ ได้ตั้งกองลูกเสือขึ้นแล้ว พระองค์ได้ทรงพระราชนิพนธ์หนังสือชื่อปลุกใจเสือป่า ซึ่งเป็นพระราชนิพนธ์ที่เน้นให้ผู้่าน ได้สำนึกในหน้าที่ของตนที่มีต่อประเทศชาติ ต่อมาได้ทรงพระราชนิพนธ์ เรื่อง เทศนาเสือป่า ซึ่งเป็นบทปลุกใจแต่ได้แทรกด้วยธรรมะสอนใจ ซึ่งหนังสือทั้งสองเล่มนี้มีประโยชน์ต่อวงการลูกเสือไทยเป็นอย่างมาก เครื่องแบบของลูกเสือสมัยนั้น ใช้เสื้อสี kaki แขนยาว กางเกงสีดำ หมวกสักหลาดสีดำ พับปีกข้างขวา ติดดอกจันทรีสีตามมณฑล มีหมายเลขสังกัดและกองเช่นเดียวกันกับปัจจุบัน สวมถุงเท้ายาวสีดำ รองเท้าสีดำ

ในปี พ.ศ. 2455 ได้มีพระราชกระแสรับสั่งให้ สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย ทรงแนะนำวิธีฝึกหัดสั่งสอนลูกเสือไปยัง สมุหเทศาภิบาลมณฑลต่าง ๆ เพื่อดำเนินการฝึกหัดอบรม และจัดตั้งกองลูกเสือขึ้น และโปรดเกล้าฯ ให้ สมุหเทศาภิบาลประจำมณฑล เป็นสภานายกกรรมการจัดการลูกเสือประจำมณฑลที่ตนเองปกครองอยู่ อีก 4 ปี ต่อมา กิจการลูกเสือจึงขยายออกไปทุกมณฑลทั่วราชอาณาจักร

ครั้งเมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม 2458 โปรดให้มีการประชุมสภานายกกรรมการจัดการลูกเสือมณฑลต่าง ๆ พร้อมกับสภากรรณการกลางขึ้น ที่สโมสรเสือป่าดุสิต และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ มาประทับเป็นองค์ประธานในที่ประชุม ทรงมีพระราชดำริจะจัดตั้งโรงเรียนพิเศษขึ้น เรียกว่า กองฝึกหัดผู้กำกับลูกเสือในพระอุปถัมภ์ ใช้เวลาเรียน 2 เดือน เต็มผู้ที่สอบไล่ได้ตามหลักสูตรจะได้รับพระราชทานประกาศนียบัตร นอกจากนี้ยังให้มีการประชาสัมพันธ์กิจการลูกเสือ โดยออกนิตยสารรายเดือน ชื่อ “ลูกเสือสยาม” เมื่อ พ.ศ. 2465 ภายหลังได้เปลี่ยนชื่อเป็น “วารสารลูกเสือ” มาจนถึงทุกวันนี้ ครั้นเมื่อพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว พระผู้พระราชทานกำเนิดลูกเสือไทย ได้เสร็จสวรรคตแล้ว คณะลูกเสือสยามได้พร้อมใจอันเชิญ

พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรงตำแหน่งสภานายกกรรมการกลางจัดการลูกเสือสยาม และทรงรับกองลูกเสือไว้ในพระราชรูปถวัลย์ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชการที่ 7 ได้พระราชทานพระบรมราโชวาทแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในครั้งนั้น ซึ่งมีสาระที่สำคัญยิ่งว่า “ข้าฯ มีความยินดีเป็นอย่างยิ่งที่จะรับเป็นสภานายกกรรมการกลางจัดการลูกเสือต่อไป” และพระองค์ได้ฟื้นฟูงานชุมนุมลูกเสือแห่งชาติทุก ๆ ปี มีการชุมนุมระดับเขต จังหวัด และระดับอำเภอ จนถึงทุกวันนี้ ซึ่งในปัจจุบันมีการชุมนุมลูกเสือแห่งชาติไปแล้วจำนวน 15 ครั้ง ส่วนใหญ่จะจัดงานชุมนุมขึ้นที่ค่ายวชิราวุธ อำเภอศรีราชาจังหวัดชลบุรี เรื่อยมา และถือว่าเป็นค่ายลูกเสือแห่งชาติด้วย (สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ. 2533 : 34)

การลูกเสือยุคใหม่ของไทยภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตย การลูกเสือนั้นเป็นภาระโดยตรงของรัฐบาล วันที่ 26 มีนาคม 2478 ได้กำหนดตราประจำคณะลูกเสือแห่งชาติขึ้น เป็นรูปหน้าเสืออยู่ตรงกลางดอกเฟลอ เดอะ ลีส (Flour de lis) ซึ่งมีคำขวัญว่า “เสียชีพอย่าเสียสัตย์” อยู่ตอนใต้หน้าเสือ การนำสัญลักษณ์ดอกเฟลอ เดอะ ลีส ซึ่งเป็นชื่อดอกไม้ชนิดหนึ่งของฝรั่งเศส มีลักษณะเป็นสามเหลี่ยมคล้ายดอกช่อนกลิ่น นอกจากนั้นยังมีดาวอยู่ห้าแฉกที่กลีบดอกซ้ายและขวา กลีบละดอก รวมเป็น 10 แฉก ซึ่งหมายถึงกฎลูกเสือ 10 ข้อ ของลูกเสือ

ต่อมาในสมัยของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชการที่ 9 กิจการลูกเสือก็ได้ฟื้นฟูขึ้นมาใหม่ มีการจัดงานชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ การติดต่อกับลูกเสือนานาชาติ ที่สำคัญคือ มีการก่อสร้างอาคารสโมสรลูกเสือแห่งชาติ โดยได้รับพระบรมราชานุญาตให้ใช้พระนามว่า “ศาลาวชิราวุธ” (สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ. 2533 : 46) ส่วนการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือนั้น ได้จัดตั้งศูนย์การฝึกอบรมบัญชาลูกเสือแห่งชาติขึ้นที่บริเวณเขาซาก ตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ในเนื้อที่ 88 ไร่ 58 ตารางวา และได้นามค่ายนี้ว่า “ค่ายลูกเสือวชิราวุธ” มาจนทุกวันนี้

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันทรงเห็นว่าการลูกเสือเป็นมูลฐานที่จะปลูกฝังให้เยาวชนของชาติให้เป็นผู้ร่วมใจกัน สร้างสรรค์ความเป็นปึกแผ่นมั่นคง พร้อมทั้งเจริญก้าวหน้าทุกทางให้แก่ประเทศชาติในอนาคต ทรงมองการณ์ไกลและทรงสนับสนุนกิจการลูกเสือไทยทุกกรณี ดังนั้นวิชาลูกเสือจึงถูกจัดให้มีการเรียนการสอนในโรงเรียนทุกแห่ง โดยกำหนดวิชากิจกรรมลูกเสือไว้ในหลักสูตร กระทรวงศึกษาธิการมีคำสั่ง ลงวันที่ 4 เมษายน 2516 โดยระบุให้กิจกรรมลูกเสืออยู่ในความรับผิดชอบของกองการลูกเสือกรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ. 2533 : 51)

สรุปได้ว่ากิจการลูกเสือของประเทศไทย ได้ถือกำเนิดขึ้นเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2454 (ค.ศ. 1911) โดยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ได้ทรงสถาปนาขึ้น เป็นลำดับที่ 3 ของโลก ปัจจุบันมีสมาชิกลูกเสือทั่วโลกกว่า 125 ล้านคน มีประเทศต่าง ๆ เข้าเป็นสมาชิกลูกเสือโลก จำนวน 158 ประเทศ กิจการลูกเสือในประเทศไทยก็ได้พัฒนาเรื่อยมาตามลำดับ โดยถือกำเนิดมาจากกองเสือป่า และต่อมาก็ขบเขาไปพักหนึ่งเพราะรัฐบาลนำไปผนวกเป็นยุวชนทหารของกองทัพก และในยุคปัจจุบันก็ได้มีการฟื้นฟูให้พัฒนาก้าวหน้าขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง ทั้งในด้านปริมาณของจำนวนลูกเสือ จำนวนผู้บังคับบัญชาและผู้เกี่ยวข้อง กับกิจการลูกเสือ อย่างไรก็ตามเราจะเห็นได้ว่า กิจการของลูกเสือไทยนั้นผูกติดไว้กับระบบราชการไทย กล่าวคือ กองการลูกเสือสังกัดกรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการและต่อมาเมื่อมีการปฏิรูประบบราชการ ได้ยุบกรมพลศึกษา กิจการลูกเสือก็ย้ายมาสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จนถึงปัจจุบัน ซึ่งก็ยังไม่มีอิสระในการบริหารงานเป็นของตนเอง จึงทำให้แนวทางและอุดมการณ์ในการพัฒนาการกิจการลูกเสือ ถูกเปลี่ยนแปลงไปตามนโยบายของแต่รัฐบาล มีบางรัฐบาลให้ความสนใจมาก ได้แก่ การชุมนุมลูกเสือโลกครั้งที่ 20 ซึ่งประเทศไทยเป็นเจ้าภาพ และถูกกำหนดขึ้นในวันที่ 28 ธันวาคม 2545 ถึงวันที่ 7 มกราคม 2546 ณ บริเวณหาดยาว ฐานทัพสัตหีบ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี นับว่าเป็นเกียรติอย่างยิ่งแก่ประเทศ และคนไทยทุกคน

3. ประวัติศาสตร์ลูกเสือไทย

ปี พ.ศ. 2454 (ค.ศ. 1911) รัชกาลที่ 6 ทรงก่อตั้งกิจการลูกเสือไทย เมื่อ 1 กรกฎาคม 2454

ปี พ.ศ. 2465 (ค.ศ. 1922) คณะลูกเสือแห่งชาติ เข้าเป็นสมาชิกก่อตั้งองค์การลูกเสือโลก

ปี พ.ศ. 2470 (ค.ศ. 1927) จัดงานชุมนุมลูกเสือแห่งชาติครั้งที่ 1

ปี พ.ศ. 2504 (ค.ศ. 1961) เฉลิมฉลอง 50 ปี ลูกเสือไทย

ปี พ.ศ. 2505 (ค.ศ. 1962) เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสมัชชาลูกเสือภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ครั้งที่ 3 (3rd Asia – Pacific Regional Scout Conference)

ปี พ.ศ. 2508 (ค.ศ. 1965) จัดประชุมสภาลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ 1 (1st National Scout Conference)

ปี พ.ศ. 2528 (ค.ศ. 1985) เป็นเจ้าภาพจัดงานชุมนุมลูกเสือภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ครั้งที่ 9 / งานชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ 11 (9th A-PR Jamboree/11th National Jamboree)

ปี พ.ศ. 2529 (ค.ศ. 1986) เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสมัชชาลูกเสือภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ครั้งที่ 15 ที่เมืองพัททยา (The 15th Asia - Pacific Regional Scout Conference) เฉลิมฉลอง 75 ปีการลูกเสือไทย

ปี พ.ศ. 2534 (ค.ศ. 1991) เฉลิมฉลอง 80 ปี การลูกเสือไทย

ปี พ.ศ. 2536 (ค.ศ. 1993) เป็นเจ้าภาพจัดประชุมอบรมสมัชชาลูกเสือโลกครั้งที่ 33 ที่กรุงเทพฯ (33th World Scout Conference)

ปี พ.ศ. 2544 (ค.ศ. 2001) จัดงานชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ 16 งานชุมนุมเตรียมงานชุมนุมลูกเสือโลก ครั้งที่ 20 (16th National Jamboree / Pre – 20th Scout Jamboree, 2003) เพื่อเฉลิมฉลองครบรอบ 90 ปี คณะลูกเสือ

วันที่ 28 ธันวาคม 2545 เป็นเจ้าภาพจัดงานชุมนุมลูกเสือโลก ครั้งที่ 20 (20th World Scout Jamboree, 2003) ซึ่งจะมีเยาวชนลูกเสือชาย – หญิง กว่า 30,000 คน จาก 151 ประเทศทั่วโลกมาร่วมงาน

วันที่ 5 - 9 ธันวาคม 2546 จัดงานชุมนุมลูกเสือมุฮิบบาห์ (12th Muhibbah Jamboree, 2003) ณ ค่ายลูกเสือ ไทยเฉลิมพระเกียรติจังหวัดตรัง มีลูกเสือไทยจำนวน 1,266 คน และลูกเสือต่างประเทศในแถบชายแดนภาคใต้ ได้แก่ มาเลเซีย 127 คน สิงคโปร์ 318 คน อินโดนีเซีย 15 คน ศรีลังกา 4 คน และสหรัฐอเมริกา 6 คน เข้าร่วมงานรวมทั้งสิ้น 1,736 คน

วันที่ 20 -24 กรกฎาคม 2547 จัดงานชุมนุมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ครั้งที่ 3 (INDABA) ณ ค่ายลูกเสือวชิราวุธ อำเภอสรรพยา จังหวัดชลบุรี มีผู้บังคับบัญชาลูกเสือเข้าร่วมงานชุมนุม จำนวน 3,500 คน

ปี พ.ศ. 2549 (ค.ศ. 2006) เป็นเจ้าภาพจัดงานชุมนุมลูกเสือภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ครั้งที่ 25 (25th A-PR Jamboree)

วันที่ 20 - 24 ตุลาคม 2549 จัดงานชุมนุมลูกเสือวิสามัญแห่งชาติ ครั้งที่ 17 (17th National Rover Moot Thailand) ณ ค่ายลูกเสือแก่นนคร จังหวัดขอนแก่น

วันที่ 20 -27 เมษายน 2550 จัดงานชุมนุมลูกเสือคุณธรรมเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา พระประมุขของคณะลูกเสือแห่งชาติ ณ ค่ายลูกเสือวชิราวุธ จังหวัดชลบุรี

4. ประเภทของลูกเสือ ตามพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 มาตรา 6 บัญญัติว่า ลูกเสือมี 4 ประเภท คือ ลูกเสือสำรอง ลูกเสือสามัญ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และลูกเสือวิสามัญ การจัดแบ่งลูกเสือออกเป็น 4 ประเภทดังกล่าว จัดขึ้นตามแนวคิดของท่าน บี.พี. ได้กำหนดไว้ให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก และแนวทางการฝึกอบรมของลูกเสือแต่ละประเภท เด็กชายจะ

สมัครเป็นลูกเสือสำรองได้เมื่ออายุ 8 ปี และไม่เกิน 11 ปี ซึ่งกำลังเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 ลูกเสือสามัญ จะมีอายุตั้งแต่ 11 ปี ไม่เกิน 17 ปี บริบูรณ์ ซึ่งเหมาะสำหรับเด็กนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 เด็กชายจะสมัครเป็นลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เมื่อถึงอายุ 15 ปี และไม่เกิน 18 ปี บริบูรณ์ และลูกเสือวิสามัญผู้สมัครต้องมีอายุไม่น้อยกว่า 16 ปี บริบูรณ์ และไม่เกิน 20 ปี ในวันสมัคร ลูกเสือวิสามัญเหมาะสมกับนักเรียนหรือนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรืออาชีวศึกษา

แต่ในปัจจุบันนี้ลูกเสือสำรอง ใช้กับเด็กที่กำลังเรียนอยู่ในช่วงชั้นที่ 1 คือ ประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 อายุอยู่ในระหว่าง 6 - 10 ปี ลูกเสือสามัญ ใช้กับเด็กที่กำลังเรียนอยู่ในช่วงชั้นที่ 2 คือ ประถมศึกษาปีที่ 4-6 อายุอยู่ในระหว่าง 9 - 12 ปี ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ใช้สอนในช่วงชั้นที่ 3 คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 อายุอยู่ในระหว่าง 11 - 16 ปี ลูกเสือวิสามัญ ใช้สอนในช่วงชั้นที่ 4 คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 หรืออาชีวศึกษา (ปวช.) อายุอยู่ระหว่าง 15 - 18 ปี (เอกสาร โรเนียว สมุน สมสาร. 2547 :2)

นอกจากลูกเสือทั้ง 4 ประเภทดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังมีลูกเสืออีกประเภทหนึ่ง คือ ลูกเสือชาวบ้าน ซึ่งหมายถึงชาวบ้านทั้งชายหญิงที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป และเข้ารับการฝึกอบรมตามวิธีการของลูกเสือ และยึดมั่นในกฎและคำปฏิญาณของลูกเสือตลอดไป โดยมีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เป็นองค์ผู้รับไว้ในพระบรมราชานุเคราะห์ (สมควร หริกุล. 2528 : 29)

วัตถุประสงค์ หลักการสำคัญของการลูกเสือ แนวทางการพัฒนา และ วิธีการฝึกอบรมลูกเสือ

วัตถุประสงค์ของขบวนการลูกเสือซึ่งยึดถือตามบทบัญญัติแห่งธรรมนูญของสมาพันธ์ลูกเสือโลก เพื่อพัฒนาเด็กชาย คนรุ่นหนุ่ม และให้คนหนุ่มเป็นพลเมืองดี โดยใช้วิธีการฝึกอบรม ดังต่อไปนี้

1. การฝึกอบรมบ่มนิสัย
2. ฝึกอบรมให้มีนิสัยในการสังเกต ระเบียบวินัย และการพึ่งตนเอง
3. พยายามให้มีความจงรักภักดีต่อชาติ ชื่อสัตย์ สุจริต และเห็นใจผู้อื่น
4. สอนให้รู้จักการบำเพ็ญประโยชน์ และให้รู้จักทำการฝีมือเพื่อประโยชน์ของตนเอง
5. ส่งเสริมให้มีการพัฒนาทางกาย จิตใจ ศีลธรรม และประเพณีของชาติ

คณะลูกเสือไทยได้ถือเอาบทบัญญัติดังกล่าวข้างต้นเป็นหลักในการกำหนด วัตถุประสงค์ของการลูกเสือไทย โดยกำหนดพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551 ไว้ว่าเพื่อพัฒนา ลูกเสือทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ และช่วย สร้างสรรค์สังคมให้เกิดความสามัคคี และมีความเจริญก้าวหน้า ทั้งนี้ เพื่อความสุข และความมั่นคงของประเทศชาติตามแนวทางดังต่อไปนี้

1. ให้มีนิสัยในการสังเกต จดจำ เชื่อฟัง และพึ่งตนเอง
2. ให้ซื่อสัตย์สุจริต มีระเบียบวินัยและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
3. ให้รู้จักบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์
4. ให้รู้จักทำการฝีมือ และฝึกฝนให้ทำกิจการต่าง ๆ ตามความเหมาะสม
5. ให้รู้จักรักษาและส่งเสริมจารีตประเพณี วัฒนธรรม และความมั่นคงของ

ประเทศชาติ (สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ. 2551 : 2)

1. คติพจน์ของลูกเสือ

ลูกเสือสำรอง “ทำดีที่สุด” (Do our Best) หมายความว่า การกระทำเพื่อผู้อื่นหรือ เพื่อส่วนรวมเป็นการกระทำที่ดีที่สุด

ลูกเสือสามัญ “จงเตรียมพร้อม” (Be Prepared) หมายความว่า พร้อมที่จะกระทำ ความดี พร้อมที่จะสร้างสรรค์ พร้อมเพื่อส่วนรวม

ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ “มองไกล” (Look Wide) หมายความว่า การมองเห็น เหตุผล มองให้เห็นคนอื่น มองให้เห็นส่วนรวม

ลูกเสือวิสามัญ “บริการ” (Service) หมายความว่า การให้ความช่วยเหลือผู้อื่น และส่วนรวม

ลูกเสือทุกประเภท “เสียชีพอย่าเสียสัตย์”

2. คำปณิธาน กฎ และคติพจน์ของลูกเสือ คำปณิธานและกฎของลูกเสือทั้ง 4 ประเภท มีดังต่อไปนี้

2.1 คำปณิธานของลูกเสือสำรอง / ข้าสัญญาว่า

ข้อ 1 ข้าจะจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

ข้อ 2 ข้าจะยึดมั่นในกฎของลูกเสือสำรอง และจะบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น

ทุกวัน

2.2 กฎของลูกเสือสำรอง

ข้อ 1 ลูกเสือสำรองทำตามลูกเสือรุ่นพี่

ข้อ 2 ลูกเสือสำรองไม่ทำตามใจตนเอง

2.3 คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือประเภทอื่นๆ (ลูกเสือสามัญ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และลูกเสือวิสามัญ) ตลอดจนผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ได้อนุโลมตามบัญญัติของสมาชิก ลูกเสือโลก ดังนี้

2.4 คำปฏิญาณของลูกเสืออื่น ๆ และผู้บังคับบัญชาลูกเสือ / ค่ายเกียรติของข้า
ข้าสัญญาว่า

ข้อ 1 ข้าจะจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

ข้อ 2 ข้าจะช่วยเหลือผู้อื่นทุกเมื่อ

ข้อ 3 ข้าจะปฏิบัติตามกฎของลูกเสือ

2.5 กฎของลูกเสือ มีดังนี้

ข้อ 1 ลูกเสือมีเกียรติเชื่อถือได้

ข้อ 2 ลูกเสือมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และซื่อตรง
ต่อผู้มีพระคุณ

ข้อ 3 ลูกเสือมีหน้าที่กระทำตนให้เป็นประโยชน์และช่วยเหลือผู้อื่น

ข้อ 4 ลูกเสือเป็นมิตรของทุกคนและเป็นพี่น้องกับลูกเสืออื่นทั่วโลก

ข้อ 5 ลูกเสือเป็นผู้สุภาพเรียบร้อย

ข้อ 6 ลูกเสือมีความเมตตากรุณาต่อสัตว์

ข้อ 7 ลูกเสือเชื่อฟังคำสั่งของบิคา มารดา และผู้บังคับบัญชาด้วยความเคารพ

ข้อ 8 ลูกเสือมีใจร่าเริงและไม่ย่อท้อต่อความลำบาก

ข้อ 9 ลูกเสือเป็นผู้มีมัธยัสถ์

ข้อ 10 ลูกเสือประพฤติชอบ กาย วาจา ใจ

3. หลักสำคัญของการลูกเสือ ธรรมเนียมของสมาชิกลูกเสือโลก มีบทบัญญัติเกี่ยวกับ
หลักสำคัญของการลูกเสือไว้ 8 ประการ ดังนี้

3.1 หน้าที่ต่อพระผู้เป็นเจ้า / ศาสนา

3.2 ความจงรักภักดีต่อประเทศของตนเอง

3.3 ความศรัทธาในมิตรภาพ และความเป็นพี่น้องของลูกเสือทั่วโลก

3.4 การบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น

3.5 การยอมรับและปฏิบัติตามคำปฏิญาณ และกฎของลูกเสือ

3.6 การเข้าเป็นสมาชิกด้วยความสมัครใจ

3.7 การเป็นอิสระต่ออิทธิพลทางการเมือง

3.8 มีกำหนดการพิเศษสำหรับฝึกอบรมเด็กชายและคนหนุ่มเพื่อให้เป็นพลเมืองดี รู้จักหน้าที่รับผิดชอบ โดยอาศัยวิธีการดังนี้เป็นรากฐาน คือ ระบบหมู่ และระบบกลุ่ม การทดสอบเป็นขั้น ๆ เครื่องหมายวิชาพิเศษ และกิจกรรมกลางแจ้ง

นอกจากที่กล่าวมาแล้ว การฝึกอบรมลูกเสือมีแนวทางหรือหลักสำคัญในการฝึกอบรมที่สำคัญ 9 ประการ คือ

1. เครื่องแบบลูกเสือ ผู้กำกับต้องพึงสอนให้ลูกเสือเข้าใจว่า เครื่องแบบลูกเสือเป็นเครื่องแบบที่มีเกียรติ เป็นที่รู้จักกันทั่วโลก และเป็นเครื่องหมายแห่งการทำความดี ดังนั้นลูกเสือจะต้องพิถีพิถันในการแต่งเครื่องแบบลูกเสือ เพื่อรักษาชื่อเสียงของตนเอง และของคณะลูกเสือแห่งชาติ ส่วนเจ้าหน้าที่ลูกเสือทุกคนก็ควรแต่งเครื่องแบบลูกเสือในโอกาสอันควร และถือว่าเครื่องแบบลูกเสือเป็นเครื่องแบบแห่งการเสียสละ ในการที่ตนมีบทบาทในการฝึกอบรมเด็กให้เป็นพลเมืองดี

2. คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ ผู้กำกับลูกเสือพึงหมั่นฝึกอบรมให้เด็กเข้าใจและปฏิบัติตามกฎและคำปฏิญาณทุกเมื่อ โดยเฉพาะความจริงรักภักดีต่อชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ ความเป็นพี่น้องของลูกเสือทั่วโลก และการกระทำความดีต่าง ๆ โดยเน้นให้เห็นว่า ผู้ที่เป็นพลเมืองดีนั้น จะต้องเป็นผู้กระทำความดี และมีใจเป็นคนดีโดยการนิ่งเฉยไม่ทำสิ่งใดให้เกิดประโยชน์

3. การบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น เรื่องนี้เป็นเรื่องหนึ่งที่ทำให้กิจการลูกเสือน่ามีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป การบำเพ็ญประโยชน์ เป็นรากฐานของคตินิยมของลูกเสือทั้ง 4 ประการ และยังเป็นส่วนสำคัญในคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ การบำเพ็ญประโยชน์ควรเริ่มจากสิ่งที่ใกล้ตัวเด็กก่อน แล้วจึงขยายให้กว้างขวางออกไป ตามวัยและความสามารถของเด็ก คือ เริ่มจากบ้าน โรงเรียน บริเวณใกล้โรงเรียน งานสาธารณะ งานส่วนรวม และช่วยเหลือผู้ประสบเหตุ ฯลฯ

4. วิธีการฝึกอบรม 5 ขั้นตอนหลักการของท่าน บี.พี. ซึ่งได้เสนอแนะ ดังนี้
 - ขั้นที่ 1 การเตรียมการ มีแผนกำหนดงานและอุปกรณ์พร้อม
 - ขั้นที่ 2 การสาธิต แสดงให้เห็นการกระทำและผลที่ได้รับ
 - ขั้นที่ 3 การอธิบาย บรรยายให้ทราบว่าจะต้องทำอะไร โดยละเอียด
 - ขั้นที่ 4 การออกแบบ ลูกเสือลงมือทำด้วยตนเอง
 - ขั้นที่ 5 การซักถาม ผู้สอนถามเด็ก หรือให้เด็กถาม

5. ระบบหมู่ (Patrol System) การฝึกอบรมลูกเสือ จะจัดแบ่งลูกเสือ ออกเป็นกอง และแต่ละกองจะแบ่งออกเป็นหมู่ หมู่ลูกเสือเป็นหน่วยสำคัญในการดำเนินงาน ของลูกเสือ ทั้งในด้านการทำงานร่วมกัน การละเล่น การฝึกนิสัย หน้าที่การรับผิดชอบ มีการ แต่งตั้งนายหมู่ ซึ่งมีหน้าที่ดูแลมาตรฐานความประพฤติ และการปฏิบัติงานของลูกเสือ และ ขณะเดียวกันก็จะมีการฝึกสอนผู้ที่เป็นสมาชิกใหม่ ให้มีความร่วมมือกันในการทำงานเป็น ระบบหมู่ เป็นทั้งผู้นำและผู้ตามที่ดี

6. ระบบเครื่องหมาย (The Badge System) ลูกเสือทุกคนจะได้รับการ ฝึกอบรมตามวิธีการของลูกเสือ และเมื่อผ่านการทดสอบตามที่กำหนดไว้ จะได้รับเครื่องหมาย ซึ่งนำมาติดกับเครื่องแบบ เป็นการเชิดชูเกียรติ และแสดงถึงสมรรถภาพของตนเอง ลูกเสือ ส่วนมากจะรู้สึกพอใจและภูมิใจที่จะพยายามให้ได้เครื่องหมายสูงขึ้น ไป นับว่าเป็นสิ่งที่จูงใจ เสริมแรงได้เป็นอย่างดี

7. กิจกรรมกลางแจ้ง (Outdoor Activities) บี.พี. ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับ ธรรมชาติของเด็กที่เป็นลูกผู้ชายทุกคนว่า ชอบการผจญภัย และใช้ชีวิตกลางแจ้ง ดังนั้นใน การ ฝึกอบรมลูกเสือทุกประเภท จึงถือว่าเป็นกิจกรรมกลางแจ้งเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง และควร ได้รับการส่งเสริมให้มากที่สุด เห็นได้จากกิจกรรมที่ลูกเสือรอคอยมานานแสนนานในรอบปี คือ การอยู่ค่ายพักแรม ซึ่งตามข้อบังคับของคณะลูกเสือแห่งชาติ ข้อ 273 ระบุว่า ให้ผู้กำกับกลุ่ม หรือผู้กำกับลูกเสือ ไปฝึกเดินทางไกลและแรมคืนในปีหนึ่ง ไม่น้อยกว่า 1 ครั้ง ครั้งหนึ่งให้พัก แรมอย่างน้อย 1 คืน บี.พี. กล่าวถึงการอยู่ค่ายพักแรมว่า “ลูกเสือผู้ใดไม่เคยไปอยู่ค่ายพักแรม ลูกเสือผู้นั้นไม่เป็นลูกเสืออันแท้จริง” การเดินทางไกลแรมคืนนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกให้ ลูกเสือมีความอดทนอยู่ในระเบียบวินัย รู้จักช่วยเหลือตนเอง รู้จักอยู่และทำงานร่วมกับผู้อื่น ตลอดจนมีโอกาสได้เรียนรู้และเข้าใจวิชาลูกเสืออย่างแจ่มแจ้งด้วยการปฏิบัติจริง (อภิรักษ์ จันทรวิมล. 2530 : 11 – 16)

8. เกม (Game) การเล่นเกมลูกเสือ เป็นอุปกรณ์ที่สำคัญอย่างหนึ่งในการ อบรมลูกเสือทุกประเภท ฝึกทางด้านจิตใจ และการบริหารร่างกาย ช่วยบริหารเด็กในเรื่องวินัย ใจคอ อารมณ์ ฝึกให้มีน้ำใจเป็นนักกีฬา มีความกล้าหาญ กระตือรือร้น รักหมู่คณะ อดทน มีการ สังเกตและจดจำ ระเบียบวินัย ความไม่เห็นแก่ตัว การบังคับใจตนเองและเป็นผู้นำ ทุกครั้งที่มีการ ฝึกอบรมลูกเสือ หรือที่เรียกว่าการประชุมกอง จะต้องจัดให้มีการเล่นเกม เพื่อบริหาร ร่างกายเป็นการอบรมเด็กในทางจิตใจไปในตัวอีกทางหนึ่งด้วย

9. การร้องเพลงและการเล่นเกมรอบกองไฟ บี.พี. ได้ให้ทัศนะในการร้องเพลงและการเล่นเกมรอบกองไฟว่า จะกระทำในตอนกลางคืน ระหว่างที่ลูกเสือเดินทาง ไกลอยู่ค่ายพักแรมทุกครั้งที่มีการชุมนุมรอบกองไฟ จะต้องมีการร้องเพลง นำเพลงมาสลับการแสดง พร้อมทั้งมีบทเรียนสอดแทรกด้วย การร้องเพลงของลูกเสือ ส่วนใหญ่เป็นการร้องเพลงหมู่หรือร้องพร้อม ๆ กัน เพื่อเป็นการส่งเสริมความสามัคคี ช่วยให้เด็กกล้าร้องเพลงและปลุกใจให้รักชาติบ้านเมืองอีกด้วย

5. วิธีการฝึกอบรมลูกเสือ บี.พี. กล่าวว่า สิ่ง que เด็กต้องการมี 5 อย่าง คือ

5.1 การผจญภัย (Adventure) ได้แก่ การเรียนรู้เรื่องใหม่ ๆ ที่ตื่นเต้นเร้าใจ และไม่คาดหมายมาก่อน

5.2 ได้เพื่อน (Comradeship) ได้แก่ การที่เด็กมีเพื่อนมากขึ้น

5.3 เกือบธรรมชาติ (Outdoor life World) ได้แก่ โลกภายนอก ประกอบด้วยป่าเขา ทุ่งนา ลำธาร ฯลฯ

5.4 การสนุก (Good Fun) ได้แก่ ความสนุกสนานในการประกอบกิจกรรม

5.5 สุขสม (A Feeling of Achievement) ได้แก่ ความรู้สึกภูมิใจในการที่ตนได้ทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งจนประสบผลสำเร็จ

ดังนั้นในการฝึกอบรมลูกเสือ บี.พี. จึงนำเอาความต้องการของเด็กทั้งหลายที่ขอรับการกระทำ ทำเป็นระบบฐาน เพื่อให้เด็ก ได้ปฏิบัติกิจกรรมกลางแจ้งในสิ่งที่ตนเองชอบและถนัดและนอกจากนี้เพื่อให้เด็กชายได้ฝึกหัดความรับผิดชอบด้วยตนเอง และต่อผู้อื่นเป็นนัย ๆ และเพื่อการฝึกให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น เพื่อว่าจะได้เกิดความสามารถ ความเชื่อมั่นในตนเอง มีวินัยใจคอที่ดี

6. การจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการกำหนดระเบียบของกระทรวง ศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา ไว้ดังต่อไปนี้

6.1 จะต้องเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล ในการดำเนินงานพัฒนาการศึกษา เพื่อส่งเสริมความเจริญและความมั่นคงของชาติ

6.2 จะต้องเป็นไปเพื่อรากฐานการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

6.3 จะต้องเป็นไปเพื่อส่งเสริมนักเรียนให้มีระเบียบวินัยในตนเอง

6.4 จะต้องเป็นไปเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักเรียนและครู

6.5 จะต้องปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ

6.6 จะต้องมีโครงการและระเบียบข้อบังคับของกิจกรรม และจะต้องเป็นของสถานศึกษา

6.7 ทุกกิจกรรมจะต้องมีครูอาจารย์ในโรงเรียนเข้าร่วมรับผิดชอบดำเนินการกิจกรรม

6.8 บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรม จะต้องเป็นบุคคลที่ปัจจุบันอยู่ในสถานศึกษานั้น ๆ เว้นแต่วิทยากรให้อยู่ในดุลยพินิจของหัวหน้าสถานศึกษานั้น

6.9 การจัดกิจกรรมเล็กใด ๆ ให้อยู่ในดุลยพินิจของหัวหน้าสถานศึกษานั้น

6.10 ให้สถานศึกษาควบคุมเรื่อง การจ่ายเงิน หรือพัสดุสิ่งของอื่น ๆ ให้เป็นการประหยัด และเป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อความมั่นคงและความปลอดภัยของชาติ

6.11 ในกรณีที่หัวหน้าสถานศึกษาพิจารณาเห็นว่ากิจกรรมใด ๆ ไม่เหมาะสมมีการกระทำ หรืออาจนำมาซึ่งอันตรายต่อความมั่นคงของชาติ ให้หัวหน้าสถานศึกษาสั่งยกเลิกกิจกรรมนั้น ๆ เสีย

พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการ โปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยลูกเสือ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. ๒๕๕๑”

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิก

- (1) พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507
- (2) พระราชบัญญัติลูกเสือ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2509
- (3) พระราชบัญญัติลูกเสือ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2528
- (4) พระราชบัญญัติลูกเสือ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2530

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

“ลูกเสือ” หมายความว่า เด็กและเยาวชนทั้งชายและหญิง ที่สมัครเข้าเป็นลูกเสือทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา ส่วนลูกเสือที่เป็นหญิงให้เรียกว่า “เนตรนารี”

“บุคลากรทางการลูกเสือ” หมายความว่า ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ผู้ตรวจการลูกเสือ กรรมการลูกเสือ อาสาสมัครลูกเสือ และเจ้าหน้าที่ลูกเสือ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 5 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด 1 บททั่วไป

มาตรา 6 ให้มีคณะลูกเสือแห่งชาติ ประกอบด้วย บรรดาลูกเสือทั้งปวงและบุคลากรทางการลูกเสือ

มาตรา 7 พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของคณะลูกเสือแห่งชาติ

มาตรา 8 คณะลูกเสือแห่งชาติ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาลูกเสือทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ และช่วยสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความสามัคคี และมีความเจริญก้าวหน้า ทั้งนี้ เพื่อความสงบสุข และความมั่นคงของประเทศชาติตามแนวทาง ดังต่อไปนี้

- (1) ให้มีนิสัยในการสังเกต จดจำ เชื้อฟัง และฟังตนเอง
- (2) ให้ซื่อสัตย์สุจริต มีระเบียบวินัยและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
- (3) ให้รู้จักบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์
- (4) ให้รู้จักทำการฝีมือ และฝึกฝนให้ทำกิจการต่างๆ ตามความเหมาะสม
- (5) ให้รู้จักรักษาและส่งเสริมจารีตประเพณี วัฒนธรรม และความมั่นคงของประเทศชาติ

ประเทศชาติ

มาตรา 9 ให้กระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนงานของคณะลูกเสือแห่งชาติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ สำนักงานลูกเสือจังหวัด สำนักงานลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษาสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดกิจกรรมลูกเสือเป็นไปอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

มาตรา 10 ให้กรรมการสภาลูกเสือไทย กรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ กรรมการลูกเสือจังหวัด และกรรมการลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษา ได้รับเบี้ยประชุมและค่าตอบแทนอื่นตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

หมวด 2 การปกครอง

ส่วนที่ 1 สภาลูกเสือไทย

มาตรา 1 ให้มีสภาลูกเสือไทย ประกอบด้วย

- (1) นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน
- (2) รองนายกรัฐมนตรี เป็นอุปนายก
- (3) กรรมการ โดยตำแหน่ง ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการสภาการศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการอุดมศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เลขาธิการสภาการศึกษา อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้ว่าราชการจังหวัด และผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการลูกเสือชาวบ้าน

(4) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินแปดสิบคนซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งตามพระราชอัธยาศัย

ให้เลขาธิการสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ เป็นกรรมการและเลขานุการ รองเลขาธิการและผู้ช่วยเลขาธิการสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

สภาลูกเสือไทยอาจมีสภานายกกิตติมศักดิ์ อุปนายกกิตติมศักดิ์ และกรรมการกิตติมศักดิ์ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

มาตรา 12 สภาลูกเสือไทยมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (1) วางนโยบายเพื่อความมั่นคงและความเจริญก้าวหน้าของลูกเสือแห่งชาติ
- (2) ให้คำแนะนำในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ
- (3) พิจารณารายงานประจำปีของคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

มาตรา 13 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา 11 (4) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง และเมื่อพ้นจากตำแหน่งอาจทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งอีกได้

มาตรา 14 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา 13 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา 11 (4) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (4) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (5) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

ส่วนที่ 2 คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติและสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ

มาตรา 15 ให้มีคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติซึ่งเป็นองค์กรบริหารของคณะลูกเสือแห่งชาติ ประกอบด้วย

- (1) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานกรรมการ
- (2) กรรมการ โดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการและ

ปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธานกรรมการ เลขานุการสภาการศึกษา เลขานุการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขานุการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขานุการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เลขานุการสภาการศึกษา ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษาออกโรงเรียน ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการลูกเสือชาวบ้าน

(3) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินสิบห้าคนซึ่งสภานายกสภาลูกเสือไทยแต่งตั้งโดยคำแนะนำของกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติตาม (1) และ (2) ซึ่งในจำนวนนี้ต้องมาจากภาคเอกชนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง

ให้เลขานุการสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ เป็นกรรมการและเลขานุการ รองเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา 16 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา 15 (3) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีและอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระมิได้

ในกรณีที่กรรมการตามวรรคหนึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้
ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการใหม่ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่กรรมการพ้นจากตำแหน่ง และให้
ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน แต่ถ้าวาระการดำรง
ตำแหน่งเหลืออยู่น้อยกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบวันจะไม่ดำเนินการแต่งตั้งแทนก็ได้

ให้นำบทบัญญัติมาตรา 14 มาใช้บังคับแก่การพ้นจากตำแหน่งของ
กรรมการตามวรรคหนึ่ง โดยอนุโลม

มาตรา 17 คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(1) ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติและตามนโยบาย
ของสภาลูกเสือไทย

(2) ส่งเสริมความสัมพันธ์กับคณะลูกเสือนานาชาติ

(3) สนับสนุนและส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรทางการลูกเสือ

(4) สนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

(5) จัดการทรัพย์สินของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ

(6) ให้ความเห็นชอบในการลงทุนเพื่อประโยชน์ของสำนักงานลูกเสือ

แห่งชาติ

(7) ออกข้อบังคับของคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติตามที่ระบุไว้ใน
พระราชบัญญัตินี้โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(8) วางระเบียบและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับกิจการลูกเสือ

(9) จัดทำรายงานประจำปีเสนอสภาลูกเสือไทยพิจารณาตามมาตรา 12 (3)

(10) แต่งตั้งที่ปรึกษาคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

(11) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการตามที่คณะ
กรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติมอบหมาย

(12) กำกับดูแล สนับสนุนและส่งเสริมกิจการลูกเสือชาวบ้าน

(13) จัดตั้งตำแหน่งกิตติมศักดิ์ และตำแหน่งอื่นใดที่มีได้ระบุไว้ใน
พระราชบัญญัตินี้

(14) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะ
กรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติหรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา 18 ให้มีสำนักงานลูกเสือแห่งชาติเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วน
ราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือกฎหมายอื่น

ให้สำนักงานลูกเสือแห่งชาติมีฐานะเป็นนิติบุคคลและอยู่ในกำกับของ
กระทรวงศึกษาธิการ

การจัดแบ่งส่วนงานภายในของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติให้เป็นไปตาม
ข้อบังคับคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

มาตรา 19 เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติให้
รัฐมนตรีแต่งตั้งรองปลัดกระทรวงศึกษาธิการคนหนึ่งทำหน้าที่เลขาธิการสำนักงานลูกเสือ
แห่งชาติ และแต่งตั้งผู้บริหารระดับสูงอื่นในกระทรวงศึกษาธิการทำหน้าที่รองเลขาธิการและ
ผู้ช่วยเลขาธิการตามจำนวนที่เหมาะสม โดยการเสนอของเลขาธิการสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ
การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการตามวรรคหนึ่ง ให้ถือ
เป็นการปฏิบัติราชการด้วย

มาตรา 20 สำนักงานลูกเสือแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการตามวัตถุประสงค์
ของคณะลูกเสือแห่งชาติและตามนโยบายของสภาลูกเสือไทย รวมทั้งให้มีอำนาจหน้าที่
ดังต่อไปนี้

- (1) ถือกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในทรัพย์สินของคณะลูกเสือแห่งชาติ
หรือดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สิน
- (2) ทำนิติกรรมสัญญาหรือข้อตกลงอื่น
- (3) รับผิดชอบการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ
- (4) ควบคุมดูแลกิจการลูกเสือให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ และ
ระเบียบของทางราชการ และคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ รวมทั้งถูกต้องตามแบบ
ธรรมเนียมของลูกเสือ
- (5) จัดให้มีการฝึกอบรมหรือการประชุมลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือและ
เจ้าหน้าที่ลูกเสือ
- (6) จัดทำรายงานประจำปีพร้อมงบดุลเสนอคณะกรรมการบริหารลูกเสือ
แห่งชาติ
- (7) จัดให้มีทะเบียนและสถิติต่างๆ เกี่ยวกับลูกเสือ
- (8) ประสานและส่งเสริมสำนักงานลูกเสือจังหวัดและสำนักงานลูกเสือเขต
พื้นที่การศึกษา
- (9) ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับและตามมติของคณะ
กรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

มาตรา 21 สำนักงานลูกเสือแห่งชาติมีรายได้ ดังต่อไปนี้

- (1) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้ตามความเหมาะสมเป็นรายปี
- (2) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้ทูลเกล้าฯ ให้
- (3) ค่าบำรุง ค่าธรรมเนียม และค่าบริการอื่นตามข้อบังคับคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ
- (4) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้จากการลงทุนหรือการร่วมลงทุนกับหน่วยงานและบุคคลภายนอก รวมทั้งผลประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญาของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ
- (5) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้จากทรัพย์สินของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ และทรัพย์สินที่สำนักงานลูกเสือแห่งชาติปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์
- (6) รายได้หรือผลประโยชน์อื่น

มาตรา 22 บรรดาเงินหรือรายได้ของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติไม่เป็นเงินหรือรายได้ที่ต้องนำส่งคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ การใช้จ่ายเงินหรือรายได้ของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติให้เป็นไปเพื่อประโยชน์แก่กิจการลูกเสือตามข้อบังคับคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

มาตรา 23 ให้เลขาธิการสำนักงานลูกเสือแห่งชาติเป็นผู้รับผิดชอบการบริหารงานของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติและเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างในสำนักงาน รวมทั้งให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (1) ควบคุมดูแลทรัพย์สินของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ
- (2) เสนอรายงานประจำปีเกี่ยวกับผลการดำเนินงานด้านต่างๆ ของสำนักงาน รวมทั้งการเงิน และบัญชี ตลอดจนกระบวนการดำเนินงาน แผนการเงินและงบประมาณของปีถัดไปต่อคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ
- (3) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติเกี่ยวกับการปรับปรุงกิจการและการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของลูกเสือแห่งชาติและตามนโยบายของสภาลูกเสือไทย
- (4) บรรจุ แต่งตั้ง เลื่อน ลด ตัดเงินเดือนหรือค่าจ้าง และลงโทษทางวินัย พนักงานและลูกจ้าง ตลอดจนให้พนักงานและลูกจ้างออกจากตำแหน่ง ทั้งนี้ ตามข้อบังคับคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

(5) วางระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินงานของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ โดยไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายข้อบังคับ และระเบียบของทางราชการและคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

มาตรา 24 ในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้เลขาธิการสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ เป็นผู้แทนของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ เพื่อการนี้เลขาธิการสำนักงานลูกเสือแห่งชาติจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติหน้าที่เฉพาะอย่างแทนก็ได้ แต่ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติกำหนด

มาตรา 25 กิจการของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยประกันสังคมและกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

มาตรา 26 การบัญชีของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ ให้จัดทำตามมาตรฐานการบัญชีตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชี และต้องจัดให้มีการตรวจสอบเกี่ยวกับการเงิน การบัญชีและการพัสดุของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ ตลอดจนรายงานผลการตรวจสอบให้คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติทราบอย่างน้อยปีละครั้ง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติกำหนด

มาตรา 27 ให้สำนักงานลูกเสือแห่งชาติจัดทำงบการเงินตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชีส่งผู้สอบบัญชีภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณเพื่อตรวจสอบ

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลภายนอกตามที่คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติแต่งตั้งด้วยความเห็นชอบจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ และให้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติทุกรอบปีงบประมาณ แล้วทำรายงานผลการสอบบัญชีเสนอต่อคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณทุกปี

ส่วนที่ 3 ลูกเสือจังหวัด

มาตรา 28 ในแต่ละจังหวัด ให้จัดระเบียบการปกครองลูกเสือตามเขตจังหวัด

สำหรับการจัดระเบียบการปกครองลูกเสือในกรุงเทพมหานครและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีกฎหมายจัดตั้งเป็นรูปแบบพิเศษให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 29 ให้มีคณะกรรมการลูกเสือจังหวัด ประกอบด้วย

(1) ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ

(2) กรรมการ โดยตำแหน่ง ได้แก่ รองผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นรองประธาน กรรมการปลัดจังหวัด นายกเหล่ากาชาดจังหวัด ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด นายกองกิจการ บริหารส่วนจังหวัด นายอำเภอ นายกเทศมนตรี นายกสมาคมการศึกษาเอกชนจังหวัด และ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

(3) กรรมการประเภทผู้แทนจำนวนห้าคน ได้แก่ ผู้แทนสถาบันอุดมศึกษา ผู้แทนสถานศึกษาอาชีวศึกษา ผู้แทนค่ายลูกเสือจังหวัด ผู้แทนสมาคมหรือสโมสรลูกเสือ และ ผู้แทนจากลูกเสือชาวบ้านซึ่งเลือกกันเองกลุ่มละหนึ่งคน

(4) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ไม่เกินสิบคน ซึ่งประธานกรรมการแต่งตั้ง โดยคำแนะนำของกรรมการลูกเสือจังหวัดตาม (2) และ (3) ในจำนวนนี้จะต้องแต่งตั้งจาก ภาคเอกชนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง

ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 เป็นกรรมการและ เลขานุการ

ให้ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด เป็นกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ

หลักเกณฑ์และวิธีการในการเลือกกรรมการตาม (3) ให้เป็นไปตาม ข้อบังคับคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

มาตรา 30 ให้นำบทบัญญัติมาตรา 16 มาใช้บังคับกับวาระการดำรงตำแหน่งและ การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการตามมาตรา 29 (3) และ (4) โดยอนุโลม

มาตรา 31 คณะกรรมการลูกเสือจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ภายในเขตจังหวัด ดังต่อไปนี้

(1) ควบคุมดูแลกิจการลูกเสือให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ และ ระเบียบของทางราชการและคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

(2) ส่งเสริมและสนับสนุนความมั่นคงและความเจริญก้าวหน้าของกิจการ ลูกเสือ

(3) สนับสนุนและส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรทางการลูกเสือ

(4) ควบคุมดูแลทรัพย์สินในกิจการของลูกเสือจังหวัด

(5) พิจารณาคำขอการจัดตั้งค่ายลูกเสือตามมาตรา 32

(6) พิจารณารายงานประจำปีของสำนักงานลูกเสือจังหวัด

(7) ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปี

(8) ให้คำแนะนำผู้อำนวยการลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษาในการปฏิบัติงาน
ลูกเสือ

(9) จัดให้มีทะเบียนและสถิติต่างๆ เกี่ยวกับการดำเนินกิจการลูกเสือ

(10) ออกระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับกิจการลูกเสือ เพื่อความเหมาะสมแก่การ
ปกครองในจังหวัดซึ่งจะต้องไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบของทางราชการ
และคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

(11) จัดทำรายงานประจำปีและรายงานที่เกี่ยวข้องกับกิจการลูกเสือใน
จังหวัดเสนอต่อคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

(12) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด ตามที่
คณะกรรมการลูกเสือจังหวัดมอบหมาย

(13) ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติมอบหมาย
มาตรา 32 การจัดตั้งค่ายลูกเสือในจังหวัดใดต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจาก
คณะกรรมการลูกเสือจังหวัด และให้คณะกรรมการลูกเสือจังหวัดรายงานต่อคณะ
กรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติทราบ

การขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และ
เงื่อนไขที่คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติกำหนด

มาตรา 33 ให้มีสำนักงานลูกเสือจังหวัดอยู่ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1
โดยมีผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 เป็นหัวหน้าสำนักงานลูกเสือจังหวัด
บังคับบัญชา และรับผิดชอบการดำเนินงานของสำนักงานลูกเสือจังหวัด และให้ผู้อำนวยการ
ศูนย์การศึกษา นอก โรงเรียนจังหวัดเป็นผู้ช่วยหัวหน้าสำนักงานลูกเสือจังหวัด

มาตรา 34 การจัดตั้งค่ายลูกเสือ การขออนุญาต และการอนุญาตสำหรับค่าย
ลูกเสือในกรุงเทพมหานครให้นำบทบัญญัติมาตรา 32 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ส่วนที่ 4 ลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษา

มาตรา 35 ให้มีสำนักงานลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อการบริหารงานลูกเสือ
ในเขตพื้นที่ศึกษานั้น

มาตรา 36 ให้มีคณะกรรมการลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษา ประกอบด้วย

(1) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นประธานกรรมการ

(2) กรรมการ โดยตำแหน่ง ได้แก่ ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรของทุก
อำเภอในเขตพื้นที่การศึกษา หรือผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลของทุกสถานีในเขตพื้นที่

การศึกษาของกรุงเทพมหานคร

(3) กรรมการประเภทผู้แทน ได้แก่ ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนสถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ผู้แทนสถานศึกษาเอกชน ผู้แทนสถานศึกษา อาชีวศึกษา ผู้แทนสถาบันอุดมศึกษา ผู้แทนศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ ผู้แทน ก่ายลูกเสือ และผู้แทนสมาคมหรือสโมสรลูกเสือ ซึ่งเลือกกันเองกลุ่มละหนึ่งคน

(4) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินเจ็ดคน ซึ่งประธานกรรมการ แต่งตั้ง โดยคำแนะนำของกรรมการตาม (2) และ (3) ในจำนวนนี้จะต้องแต่งตั้งจากภาคเอกชน ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง

ให้รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ได้รับมอบหมายเป็น กรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแต่งตั้งข้าราชการใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอีกไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

หลักเกณฑ์และวิธีการ ในการเลือกกรรมการตาม (3) ให้เป็นไปตาม

ข้อบังคับคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

มาตรา 37 ให้นำบทบัญญัติมาตรา 16 มาใช้บังคับกับวาระการดำรงตำแหน่งและ การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการตามมาตรา 36 (3) และ (4) โดยอนุโลม

มาตรา 38 ให้คณะกรรมการลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจหน้าที่ภายในเขต พื้นที่การศึกษา ดังต่อไปนี้

(1) ควบคุมดูแลกิจการลูกเสือให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ และ ระเบียบของทางราชการและคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

(2) ส่งเสริมและสนับสนุนความมั่นคงและความเจริญก้าวหน้าของกิจการ ลูกเสือ

(3) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมลูกเสือทั้งในและนอก สถานศึกษา

(4) ควบคุมดูแลทรัพย์สินในกิจการของลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษา

(5) พิจารณารายงานประจำปีของสำนักงานลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษาและ รายงานให้คณะกรรมการลูกเสือจังหวัดทราบ

(6) ให้ความเห็นชอบในแผนปฏิบัติการประจำปี

(7) ให้คำแนะนำแก่ผู้อำนวยการสถานศึกษาในการปฏิบัติงานหรือจัด กิจกรรมลูกเสือ

(8) จัดให้มีทะเบียนและสถิติต่างๆ เกี่ยวกับลูกเสือ

(9) กำกับดูแล สนับสนุนและส่งเสริมกิจการลูกเสือชาวบ้านในเขตพื้นที่การศึกษา

(10) ออกระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับกิจการลูกเสือ เพื่อความเหมาะสมแก่การปกครองในเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งจะต้องไม่ขัดแย้งกับกฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบของทางราชการและคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

มาตรา 39 ให้มีสำนักงานลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษาอยู่ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานั้น โดยมีผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหัวหน้าสำนักงานลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษาบังคับบัญชาและรับผิดชอบการดำเนินงานของสำนักงานลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษา และให้รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาซึ่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามอบหมายเป็นผู้ช่วยหัวหน้าสำนักงานลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษา ส่วนที่ 5 ทรัพย์สินของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ

มาตรา 40 บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่สำนักงานลูกเสือแห่งชาติได้มา โดยมีผู้อุทิศให้หรือได้มาจากการให้ ชื่อด้วยเงินรายได้ของสำนักงาน หรือแลกเปลี่ยนกับทรัพย์สินของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ หรือได้มาโดยวิธีอื่น ไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุ และให้เป็นกรรมสิทธิ์ของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ

การจำหน่ายหรือแลกเปลี่ยนอสังหาริมทรัพย์ของสำนักงานตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำได้ก็แต่โดยพระราชบัญญัติ เว้นแต่เป็นการ โอนกรรมสิทธิ์ให้แก่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ เมื่อคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติไม่ขัดข้องและได้รับคำตอบแทนจากส่วนราชการรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานนั้นแล้ว ให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา 41 ทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่สำนักงานลูกเสือแห่งชาติจะต้องจัดการตามเงื่อนไขที่ผู้อุทิศให้กำหนดไว้ และต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ แต่ถ้ามีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขดังกล่าว สำนักงานลูกเสือแห่งชาติต้องได้รับความยินยอมจากผู้อุทิศให้หรือทายาท หากไม่มีทายาทหรือทายาทไม่ปรากฏจะต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

มาตรา 42 ทรัพย์สินของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี และบุคคลใดจะยกอายุความขึ้นเป็นข้อต่อสู้กับสำนักงานลูกเสือแห่งชาติในเรื่องทรัพย์สินมิได้

หมวด 3 การจัดกลุ่ม ประเภท และตำแหน่งลูกเสือ

มาตรา 43 การตั้ง การยุบ การจัดหน่วยลูกเสือ เหล่าลูกเสือ และประเภทลูกเสือ ทั้งปวงให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 44 การเข้าเป็นลูกเสือ การออกจากลูกเสือ การจัดประเภท ชั้น เหล่า และการฝึกอบรมลูกเสือในสถานศึกษาหรือนอกสถานศึกษา ให้เป็นไปตามข้อบังคับคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

มาตรา 45 ตำแหน่งผู้บังคับบัญชาลูกเสือมีลำดับ ดังต่อไปนี้

- (1) ผู้อำนวยการใหญ่
- (2) รองผู้อำนวยการใหญ่
- (3) ผู้ช่วยผู้อำนวยการใหญ่
- (4) ผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัด
- (5) รองผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัด
- (6) ผู้ช่วยผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัด
- (7) ผู้อำนวยการลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษา
- (8) รองผู้อำนวยการลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษา
- (9) ผู้อำนวยการลูกเสือ โรงเรียน
- (10) รองผู้อำนวยการลูกเสือ โรงเรียน
- (11) ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ
- (12) รองผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ
- (13) ผู้กำกับกองลูกเสือ
- (14) รองผู้กำกับกองลูกเสือ
- (15) นายหมู่ลูกเสือ
- (16) รองนายหมู่ลูกเสือ

มาตรา 46 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้อำนวยการใหญ่ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นรองผู้อำนวยการใหญ่ และรองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการใหญ่

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัด รองผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นรองผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัด และปลัดจังหวัด เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการลูกเสือ

จังหวัด

ให้ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้อำนวยการลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษาและรองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาเป็นรองผู้อำนวยการลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษา

การแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือตามมาตรา 45 (9) ถึง (16) ให้เป็นไปตามข้อบังคับคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

มาตรา 47 ตำแหน่งผู้ตรวจการลูกเสือมีลำดับ ดังต่อไปนี้

- (1) ผู้ตรวจการใหญ่พิเศษ
- (2) ผู้ตรวจการใหญ่
- (3) รองผู้ตรวจการใหญ่
- (4) ผู้ตรวจการลูกเสือประจำสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ
- (5) รองผู้ตรวจการลูกเสือประจำสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ
- (6) ผู้ช่วยผู้ตรวจการลูกเสือประจำสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ
- (7) ผู้ตรวจการลูกเสือจังหวัด
- (8) รองผู้ตรวจการลูกเสือจังหวัด
- (9) ผู้ช่วยผู้ตรวจการลูกเสือจังหวัด
- (10) ผู้ตรวจการลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษา
- (11) รองผู้ตรวจการลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษา

มาตรา 48 ให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้ตรวจการใหญ่พิเศษ รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นผู้ตรวจการใหญ่ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ อธิบดีกรมการปกครอง และอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เป็นรองผู้ตรวจการใหญ่

การแต่งตั้งผู้ตรวจการลูกเสือและการกำหนดหน้าที่ของผู้ตรวจการลูกเสือตามมาตรา 47 (4) ถึง (11) ให้เป็นไปตามข้อบังคับคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

มาตรา 49 ผู้ตรวจการลูกเสือมีหน้าที่ตรวจตรา แนะนำ ชี้แจง และรายงานเพื่อการบริหารงานลูกเสือเป็นไปตามนโยบาย ข้อบังคับ ระเบียบ และแบบธรรมเนียมของลูกเสือ

หมวด 4 ชง เครื่องแบบ และการแต่งกาย

มาตรา 50 ให้มีธงคณะลูกเสือแห่งชาติ และธงลูกเสือประจำจังหวัดโดยรับพระราชทานจากประมุขของคณะลูกเสือแห่งชาติ

ให้มีธงคณะลูกเสือไทยและธงลูกเสืออื่นๆ เพื่อประโยชน์ในการร่วมกิจกรรมระดับนานาชาติ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 51 เครื่องแบบและการแต่งกายลูกเสือ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 52 ลูกเสือต้องปฏิบัติตามวินัยซึ่งกำหนดไว้ในข้อบังคับคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ และตามแบบธรรมเนียมของลูกเสือ

หมวด 5 เหรียญลูกเสือ และการยกย่องเชิดชูเกียรติ

มาตรา 53 ให้มีเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นสิริยิ่งรามเกียรติ์ ลูกเสือสดุดี ชั้นพิเศษ ไว้สำหรับพระราชทานแก่ผู้ที่ได้รับพระราชทานเหรียญลูกเสือสดุดีชั้นที่หนึ่งและได้มีอุปการคุณช่วยเหลือกิจการลูกเสืออย่างต่อเนื่องมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี นับแต่วันที่ได้รับพระราชทานเหรียญลูกเสือสดุดีชั้นที่หนึ่ง

มาตรา 54 เครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามมาตรา 53 เป็นดวงตรา ด้านหน้ามีลักษณะเป็นรูปไข่พื้นลงยาสีน้ำเงิน ขนาดกว้าง 2.5 เซนติเมตร ยาว 3.3 เซนติเมตร กลางดวงตรามีตราหน้าเสือประกอบวชิระเงินล้อมด้วยเม็ดไข่ปลาสีทองและมีรัศมีเงิน โดยรอบแปดแฉกคั่นด้วยกระจั่งสีทองเบื้องบนมีพระมหามงกุฎรัศมีงดู โปร่งและเลข “๕” สีทอง ด้านหลังกลางดวงตราเป็นดุม พื้นลงยาสีม่วงมีรูปตราของคณะลูกเสือโลก เบื้องล่างมีอักษรสีเงินว่า “เราจะทำนุบำรุงกิจการลูกเสือสืบไป” ที่ขอบส่วนบนของดวงตรามีห่วงห้อยแพรแถบสำหรับคล้องคอ ขนาดกว้าง 4 เซนติเมตร มีริ้วสีเหลืองกว้าง ๒.๒ เซนติเมตร อยู่กลางริมทั้งสองข้างมีริ้วสีขาวกว้าง 3 มิลลิเมตร และริ้วสีดำ กว้าง 6 มิลลิเมตร

มาตรา 55 ให้มีเหรียญลูกเสือสรรเสริญเป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไว้สำหรับพระราชทานแก่ลูกเสือและบุคลากรทางการลูกเสือผู้มีความดีความชอบตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 57

มาตรา 56 เหรียญลูกเสือสรรเสริญเป็นเหรียญเงินมีลักษณะกลมรี ขนาดกว้าง 2.5 เซนติเมตร ยาว 3.2 เซนติเมตร ด้านหน้าตรงกลางมีตราหน้าเสือประกอบวชิระ ริมขอบส่วนบนมีอักษรว่า “ลูกเสือ” และส่วนล่างมีอักษรว่า “เสียชีพอย่าเสียสัตย์” ตราหน้าเสือประกอบวชิระและตัวอักษรให้ทำเป็นลายฉลุ ด้านหลังเป็นพื้นเกลี้ยงจารึกนาม เลขหมายประจำตัวของผู้ซึ่งได้รับพระราชทานนามหน่วยลูกเสือที่สังกัด และวันที่พระราชทาน ที่ขอบส่วนบนของเหรียญมีห่วงห้อยแพรแถบ ขนาดกว้าง 2.4 เซนติเมตร มีริ้วสีดำกว้าง 1.2 เซนติเมตร อยู่กลาง ริมทั้งสองข้างมีริ้วสีเหลือง กว้าง 6 มิลลิเมตร ประดับที่อกเสื้อเหนือปก

กระเป่าเบื่อง่าย

เหรียญลูกเสือสรรเสริญ มีลำดับเป็นสามชั้น ดังต่อไปนี้

ชั้นที่หนึ่ง มีเฟลอร์เคลิสส์ ทำด้วยโลหะเงินประดับที่แพรแถบสองดอกตาม

แนวนอน

ชั้นที่สอง มีเฟลอร์เคลิสส์ ทำด้วยโลหะเงินประดับที่แพรแถบตรงกึ่งกลาง

หนึ่งดอก

ชั้นที่สาม ไม่มีเฟลอร์เคลิสส์ประดับที่แพรแถบ

มาตรา 57 เหรียญลูกเสือสรรเสริญชั้นที่หนึ่ง จะพระราชทานแก่ผู้มีความดีความชอบซึ่งได้ทำการรักษาความปลอดภัยหรือสันติสุขเพื่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์หรือได้ช่วยชีวิตผู้ตกอยู่ในอันตราย ทั้งนี้ โดยตนเองได้ฝ่าอันตรายจนถึงขนาดที่สมควรได้รับพระราชทานเหรียญนี้ หรือตนเองได้ประสบอันตรายถึงทุพพลภาพหรือถึงเสียชีวิต...

เหรียญลูกเสือสรรเสริญชั้นที่สอง จะพระราชทานแก่ผู้มีความดีความชอบซึ่งได้ช่วยชีวิตผู้ตกอยู่ในอันตรายโดยตนเองได้ประสบอันตรายหรือฝ่าอันตราย หรือแก่ผู้ซึ่งได้ทำความดีความชอบในข้อต่อไปนี้ ทุกข้อรวมกันไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยครั้ง และในแต่ละข้อไม่น้อยกว่าสิบครั้ง คือ

- (1) ช่วยเหลือผู้ได้รับทุกข์ยากลำบากที่ควรช่วย
- (2) ช่วยเหลือหรือป้องกันผู้อื่นหรือทรัพย์สินของผู้อื่นให้พ้นอันตราย
- (3) ช่วยสัตว์ให้พ้นจากการทรมานหรือพ้นทุกข์เวทนา
- (4) ทำการปฐมพยาบาล
- (5) ช่วยเหลือราชการ
- (6) ช่วยเหลือกิจการอันเป็นสาธารณกุศล
- (7) ช่วยเหลือผู้ปกครอง
- (8) ช่วยเหลือกิจการต่าง ๆ ของโรงเรียน หรือสถานที่ทำงานซึ่งไม่ใช่หน้าที่

ตามปกติ

เหรียญลูกเสือสรรเสริญชั้นที่สาม จะพระราชทานแก่ผู้มีความดีความชอบซึ่งได้ช่วยชีวิตผู้ตกอยู่ในอันตรายแม้เพียงครั้งเดียว หรือแก่ผู้ซึ่งได้ทำความดีความชอบตามเกณฑ์สำหรับเหรียญลูกเสือสรรเสริญชั้นที่สอง ทุกข้อรวมกันไม่น้อยกว่าห้าสิบครั้งและในแต่ละข้อไม่น้อยกว่าห้าครั้ง

มาตรา 58 ให้มีเหรียญลูกเสือสดุดีเป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ไว้สำหรับ พระราชทานแก่บุคลากรทางการลูกเสือและบุคคลอื่นบรรดามีอุปการคุณต่อการลูกเสือถึง ขนาด หรือที่ได้อุทิศกำลังกายหรือกำลังความคิดในการประกอบกิจการให้บังเกิดคุณประโยชน์ แก่การลูกเสือตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 60

มาตรา 59 เหรียญลูกเสือสดุดีเป็นเหรียญเงิน มีลักษณะกลมรีขนาดกว้าง 2.5 เซนติเมตร ยาว 3.2 เซนติเมตร ด้านหน้าตรงกลาง มีตราหน้าเสือประกอบวชิระ ริมขอบ ส่วนบนมีอักษรว่า “ลูกเสือ” และส่วนล่างมีอักษรว่า “เสด็จพ่อย่าเสด็จยศ” ตราหน้าเสือ ประกอบวชิระและตัวอักษรให้ทำเป็นลายฉุน ด้านหลังเป็นพื้นเกลี้ยงจารึกนามของผู้ซึ่งได้รับ พระราชทานและวันที่พระราชทานที่ขอบส่วนบนของเหรียญมีห่วงห้อยแพรแถบ ขนาดกว้าง 2.4 เซนติเมตร มีรูวีลเหลือง กว้าง 1.2 เซนติเมตร อยู่กลาง ริมทั้งสองข้างมีรูวีลดำกว้าง 6 มิลลิเมตร ประดับที่อกเสื้อเหนือปกกระเป๋าเบื้องซ้าย

เหรียญลูกเสือสดุดี มีลำดับเป็นสามชั้น ดังต่อไปนี้

ชั้นที่หนึ่ง มีเข็มวชิระ ทำด้วยโลหะเงิน ประดับที่แพรแถบตรงกึ่งกลางใน แนวทางตั้งหนึ่งเข็ม

ชั้นที่สอง มีเข็มหน้าเสือ ทำด้วยโลหะเงิน ประดับที่แพรแถบตรงกึ่งกลางใน แนวทางตั้งหนึ่งเข็ม

ชั้นที่สาม ไม่มีเข็มวชิระและเข็มหน้าเสือประดับที่แพรแถบ

มาตรา 60 เหรียญลูกเสือสดุดีชั้นที่หนึ่ง จะพระราชทานแก่ผู้ที่มีอุปการคุณต่อ การลูกเสือถึงขนาด หรือที่ได้อุทิศกำลังกาย หรือกำลังความคิดในการประกอบกิจการให้บังเกิด คุณประโยชน์แก่การลูกเสืออย่างยิ่งตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ กำหนด

เหรียญลูกเสือสดุดีชั้นที่สอง จะพระราชทานแก่ผู้ที่มีอุปการคุณต่อการ ลูกเสืออย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(1) บริจาคเงินหรือทรัพย์สินของต่าง ๆ ครั้งเดียวหรือหลายครั้ง รวมกันเป็น จำนวนเงิน ไม่น้อยกว่าที่คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติกำหนด

(2) ช่วยเหลือเป็นอย่างดีในการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือระดับที่หนึ่ง วิชาผู้กำกับลูกเสือขั้นความรู้เบื้องต้นหรือขั้นความรู้ขั้นสูง โดยอยู่ประจำตลอดการฝึกอบรมไม่ น้อยกว่าห้าสิบครั้ง หรือระดับที่สอง การให้การฝึกอบรมแก่ผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับ ลูกเสือแล้ว โดยอยู่ประจำตลอดการฝึกอบรมไม่น้อยกว่ายี่สิบครั้ง

(3) ช่วยเหลือกิจการลูกเสือด้านอื่น ๆ จนเกิดผลดีแก่การลูกเสือติดต่อกันมาไม่น้อยกว่าห้าปี และปีหนึ่ง ๆ ไม่น้อยกว่าสิบครั้ง

(4) ช่วยเหลือและส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างคณะลูกเสือไทยกับคณะลูกเสือต่างประเทศเป็นอย่างดี

เหรียญลูกเสือสดุดีชั้นที่สาม จะพระราชทานแก่ผู้ที่มีอุปการคุณต่อการลูกเสืออย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(1) บริจาคเงินหรือทรัพย์สินของต่าง ๆ ครั้งเดียวหรือหลายครั้ง รวมกันเป็นจำนวนเงินไม่น้อยกว่าที่คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติกำหนด

(2) ช่วยเหลือเป็นอย่างดีในการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือระดับที่หนึ่ง วิชาผู้กำกับลูกเสือขั้นความรู้เบื้องต้นหรือขั้นความรู้ขั้นสูง โดยอยู่ประจำตลอดการฝึกอบรมไม่น้อยกว่าสี่สัปดาห์ หรือระดับที่สอง การให้การฝึกอบรมแก่ผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือแล้ว โดยอยู่ประจำตลอดการฝึกอบรมไม่น้อยกว่าสิบครั้ง

(3) ช่วยเหลือเป็นอย่างดีในการฝึกอบรมวิชานายหมู่ลูกเสือหรือวิชาลูกเสือประเภทต่าง ๆ โดยอยู่ประจำตลอดการฝึกอบรมครั้งละสามวัน ไม่น้อยกว่าห้าสิบครั้ง

(4) ช่วยเหลือกิจการลูกเสือด้านอื่น ๆ จนเกิดผลดีแก่การลูกเสือติดต่อกันไม่น้อยกว่าสามปี และปีหนึ่ง ๆ ไม่น้อยกว่าห้าครั้ง

(5) ช่วยเหลือและส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างคณะลูกเสือไทยกับคณะลูกเสือต่างประเทศเป็นอย่างดี

มาตรา 61 ให้มีเหรียญลูกเสือชั้นเป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ไว้สำหรับพระราชทานเป็นบำเหน็จความชอบในราชการให้แก่บุคลากรทางการลูกเสือที่ปฏิบัติหน้าที่อย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสิบห้าปี ด้วยความวิริยะอุตสาหะ ทำงานด้วยความเรียบร้อย ไม่เกิดความเสียหาย ก่อให้เกิดผลดีต่อกิจการลูกเสือ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติกำหนด

มาตรา 62 เหรียญลูกเสือชั้น มีลักษณะเป็นเหรียญเงินรูปกลมเหลี่ยมตัวเหรียญหมุนได้ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 3.3 เซนติเมตร มีมุมแหลมอยู่ด้านบนติดกับห่วงร้อยแพรแถบมีขอบสองชั้น ด้านหน้ากลางเหรียญมีหน้าเสื่อประกอบวชิระทำเป็นลายฉลุ ภายในกรอบเป็นวงกลม ขระค้ำพันทรายด้าน ด้านหลังเป็นตราคณะลูกเสือแห่งชาติ ขอบเหรียญเบื้องล่างมีข้อความว่า “บำเหน็จแห่งความขยัน” อยู่บนพื้นพันทรายด้าน ด้านบนแพรแถบเป็นเข็มกลัดมีลักษณะเป็นแถบโลหะสีเงิน ภายในมีข้อความว่า “เสียดีพอย่าเสียดี” ล้อมด้วยรูปเกลียวเชือก

ผูกเป็นปมเงื่อนพิรอด แพรแถบกว้าง 3 เซนติเมตร มีริ้วสีแดงกว้าง 11 มิลลิเมตร อยู่กลาง ริ้วทั้งสองข้างมีริ้วสีดำกว้าง 3 มิลลิเมตร ถัดจากริ้วสีดำเป็นริ้วสีขาวกว้าง 2 มิลลิเมตร และริ้วสีเหลืองอยู่ริมแพรแถบกว้าง 4.5 มิลลิเมตร ประดับที่อกเสื้อเหนือปกกระเป๋ามือข้าง

มาตรา 63 เมื่อคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติพิจารณาเห็นว่า ผู้ใดสมควรได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นสิริยิ่งรามกีรติ ลูกเสือสดุดีชั้นพิเศษ เหรียญลูกเสือสรรเสริญ เหรียญลูกเสือสดุดี และเหรียญลูกเสือชั้นเยี่ยม ให้นำความขึ้นกราบบังคมทูลขอรับพระราชทานต่อไป

มาตรา 64 ผู้ซึ่งได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นสิริยิ่งรามกีรติ ลูกเสือสดุดีชั้นพิเศษ เหรียญลูกเสือสรรเสริญ เหรียญลูกเสือสดุดี และเหรียญลูกเสือชั้นเยี่ยมทุกชั้นให้ประกาศนามในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 65 เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นสิริยิ่งรามกีรติ ลูกเสือสดุดีชั้นพิเศษ เหรียญลูกเสือสรรเสริญ เหรียญลูกเสือสดุดี และเหรียญลูกเสือชั้นเยี่ยม ให้เป็นสิทธิแก่ผู้ที่ได้รับพระราชทาน เมื่อผู้ได้รับพระราชทานวายชนม์ให้ตกทอดแก่ทายาทเพื่อรักษาไว้เป็นที่ระลึก

มาตรา 66 ให้มีเข็มลูกเสือสมนาคุณ ไว้สำหรับตอบแทนผู้มีจิตศรัทธาบริจาคเงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่นเพื่อบำรุงการลูกเสือ

เข็มลูกเสือสมนาคุณ มีลำดับเป็นสี่ชั้น ดังต่อไปนี้

เข็มลูกเสือสมนาคุณ ชั้นพิเศษ

เข็มลูกเสือสมนาคุณ ชั้นที่หนึ่ง

เข็มลูกเสือสมนาคุณ ชั้นที่สอง

เข็มลูกเสือสมนาคุณ ชั้นที่สาม

ลักษณะของเข็มลูกเสือสมนาคุณและเงื่อนไขในการให้เข็มลูกเสือสมนาคุณให้เป็นไปตามข้อบังคับคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

มาตรา 67 ให้มีเข็มลูกเสือบำเพ็ญประโยชน์ เพื่อส่งเสริมการบำเพ็ญประโยชน์ของลูกเสือ

ลักษณะและประเภทของเข็มลูกเสือบำเพ็ญประโยชน์ และเงื่อนไขในการให้เข็มลูกเสือบำเพ็ญประโยชน์ให้เป็นไปตามข้อบังคับคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

มาตรา 68 ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญที่ระลึกสำหรับลูกเสือ หรือเหรียญลูกเสือสรรเสริญอยู่แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ จะใช้เหรียญนั้นประดับ หรือจะใช้เหรียญลูกเสือสรรเสริญตามพระราชบัญญัตินี้ประดับก็ได้ โดยเทียบชั้นดังนี้คือ

เหรียญทองคำหรือเหรียญลูกเสือสรรเสริญชั้นที่หนึ่ง เทียบเท่ากับเหรียญ
ลูกเสือสรรเสริญชั้นที่หนึ่ง ตามพระราชบัญญัตินี้

เหรียญเงินหรือเหรียญลูกเสือสรรเสริญชั้นที่สอง เทียบเท่ากับเหรียญลูกเสือ
สรรเสริญชั้นที่สอง ตามพระราชบัญญัตินี้

เหรียญโลหะขาวหรือเหรียญลูกเสือสรรเสริญชั้นที่สาม เทียบเท่ากับเหรียญ
ลูกเสือสรรเสริญชั้นที่สาม ตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด 6 บทกำหนดโทษ

มาตรา 69 ผู้ใดแต่งเครื่องแบบลูกเสือ หรือประดับเครื่องหมายลูกเสือ โดยไม่มี
สิทธิ เพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนมีสิทธิ หรือแต่งกายเลียนแบบหรือประดับเครื่องหมายเพื่อให้
บุคคลอื่นหลงเชื่อว่าเป็นลูกเสือหรือบุคลากรทางการลูกเสือ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน
หนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 70 ผู้ใดทำปลอมเข็มลูกเสือสมนาคุณ หรือเข็มลูกเสือบำเพ็ญประโยชน์
ด้วยวิธีใด ๆ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้ง
ปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา 71 ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และงบประมาณของ
คณะลูกเสือแห่งชาติตามพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 ไปเป็นของสำนักงานลูกเสือ
แห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้

ให้โอนพนักงานและลูกจ้างของคณะลูกเสือแห่งชาติตามพระราชบัญญัติ
ลูกเสือ พ.ศ. 2507 ไปเป็นพนักงานและลูกจ้างของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติตาม
พระราชบัญญัตินี้

มาตรา 72 ให้สภาลูกเสือแห่งชาติ คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ
คณะกรรมการลูกเสือจังหวัด คณะกรรมการลูกเสืออำเภอ ตามพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ.
2507 ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไปจนกว่าจะได้มีสภาลูกเสือไทย คณะกรรมการ
บริหารลูกเสือแห่งชาติ คณะกรรมการลูกเสือจังหวัด และคณะกรรมการลูกเสือเขตพื้นที่
การศึกษา ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 73 ก่ายลูกเสือใดที่จัดตั้งและดำรงอยู่แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้ถือว่าได้รับการอนุญาตเพื่อจัดตั้งก่ายลูกเสือตาม
พระราชบัญญัตินี้

มาตรา 74 ในระหว่างที่ยังมิได้ออกกฎกระทรวง ข้อบังคับคณะกรรมการบริหาร ลูกเสือแห่งชาติ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำ กฎกระทรวง ข้อบังคับ คณะลูกเสือแห่งชาติ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตาม พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 ที่ใช้อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มาใช้บังคับโดย ออนุโลม

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ได้มีการ ปฏิรูปโครงสร้างระเบียบบริหารราชการและการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการขึ้นตาม พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ทำให้การบริหารงาน ของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับกิจการลูกเสือเปลี่ยนแปลงไป ประกอบกับกฎหมายว่าด้วย ลูกเสือ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานและไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน จึงสมควร ปรับปรุงบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว เพื่อกำหนดการดำเนินการของลูกเสือองค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่ของคณะลูกเสือแห่งชาติ คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ คณะกรรมการลูกเสือจังหวัด และคณะกรรมการลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษา ตลอดจนสมควร กำหนดภารกิจให้สอดคล้องกับการลูกเสือของนานาชาติ ทั้งนี้ เพื่อให้การลูกเสือมีความ เจริญก้าวหน้าและสร้างความสามัคคีแก่คนในชาติ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการต่อกิจกรรมลูกเสือ

กระทรวงศึกษาธิการ โดย พลเอกมานะ รัตนโกเศศ รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวถึงนโยบายที่จะทำให้การปฏิบัติการลูกเสือ 8 ประการ ดังนี้ (กรมสามัญ 2537 : 2-3)

1. มีความจำเป็นที่จะให้ทุกคนในโรงเรียนเป็นลูกเสือตั้งแต่อนุบาลจนจบ การศึกษาภาคบังคับ ถึงอุดมศึกษา จนเขาจะออกไปประกอบอาชีพ โดยให้ทุกโรงเรียนจัดการ เรียนการสอนลูกเสือ ยุวกาชาด เนตรนารี โดยวิธีการลูกเสือ คือ การเรียนด้วยการกระทำวางแผนการสอนวิชาลูกเสือ โดยเน้นการเรียนการสอนให้มากขึ้น ให้วางแผนการสอนลูกเสือให้มี มาตรฐานอย่างเด่นชัด ให้มีการติดตามผล ประเมินผลการสอนของครู การเรียนลูกเสือใน ภาคปฏิบัติกิจกรรมให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรมลูกเสือแห่งชาติ เช่น การเรียนด้านการ ปฏิบัติจริง ผู้บริหารต้องสอดคล้องเป็นพิเศษ

2. ให้กรมวิชาการจัดกิจกรรมลูกเสือเป็นกิจกรรมบังคับของนักเรียนทุกคนที่ต้องเรียน เป็นแนวทางปฏิบัติให้กรมวิชาการ เน้นให้นักเรียนทุกคนเป็นลูกเสือ เพราะลูกเสือสร้างคนให้มีระเบียบวินัย เสียสละและบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น กรมสามัญศึกษาต้องประสานงานกับกรมพลศึกษา กรมการฝึกหัดครู สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ และกรมต่าง ๆ ที่มีโรงเรียนในสังกัด ให้แต่ละกรมดำเนินการสอนลูกเสือด้วยการปฏิบัติจริงอย่างจริงจัง แต่โดยด่วน หลักสูตรของกรมวิชาการ จะต้องสอดคล้อง และสนับสนุนส่งเสริมวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ กรมวิชาการจะต้องดำเนินการ และประเมินผลหลักสูตรของลูกเสือตลอดเวลา เพื่อแก้ไขหลักสูตร ให้มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้กรมวิชาการกับคณะกรรมการต้องประสานงานกับคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติอย่างใกล้ชิด

3. ควรกำหนดเรื่องการยกเว้นเครื่องแบบ โดยให้มีผ้าผูกคอเป็นสัญลักษณ์เท่านั้น ใช้เครื่องแบบนักเรียน ให้ดำเนินการร่างกฎหมายโดยเร็ว จนกว่าจะมีกฎกระทรวงออกมากำหนด

4. ให้วิทยาลัยครูจัดอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือและนักศึกษาทุกคน ทุกสาขาวิชาเอก

5. ให้มีการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับให้แก่ผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงศึกษาธิการที่ยังไม่มีคุณวุฒิทางลูกเสือ ให้กระทรวงประสานงานกับสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ให้มีการจัดฝึกอบรมตามแบบ โรงเรียนนายอำเภอวิทยาลัยการปกครองกระทรวงมหาดไทย

6. ให้กรมพลศึกษาจัดให้มีการเรียนการสอนลูกเสือโดยเร็ว ให้กรมพลศึกษาสำรวจติดตามการเรียนการสอนทุกโรงเรียน โดยประสานงานกับกรมเจ้าสังกัด ให้กรมพลศึกษาประสานงานกับเขตการศึกษา

7. ให้มีการวางแผนการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ คือ ชั้น บี.ที.ซี.และ เอ.ที.ซี. ให้กรมพลศึกษา เขตการศึกษา จังหวัด ตลอดจนกรมเจ้าสังกัดที่มีโรงเรียนร่วมกัน สำรวจจำนวนผู้บังคับบัญชาลูกเสือที่ยังไม่มีวุฒิทางลูกเสือ เพื่อวางแผนจัดเข้ารับการอบรมเป็นงวด ๆ ไป ทั้งชั้น บี.ที.ซี. และ เอ.ที.ซี. ผู้บังคับบัญชาจะต้องมีความรู้ความเข้าใจวิชาลูกเสือ ถึงจะสอนวิชาลูกเสือให้มีประสิทธิภาพได้ กระทรวงศึกษาธิการจะให้การสนับสนุนการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ทุกระดับอย่างเต็มที่

8. ให้ครูที่ฝึกอบรมลูกเสือ ได้มีความคิดความชอบเป็นกรณีพิเศษด้วย ให้สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู ได้ทำเรื่องขอความดีความชอบเป็นกรณีพิเศษ

กระทรวงศึกษาธิการได้พิจารณาเห็นว่า กิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารี - ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์ ช่วยให้เยาวชนของชาติได้พัฒนาทางกาย สติปัญญา จิตใจ มีระเบียบวินัย มีความสามัคคี มีความรับผิดชอบ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีความเสียสละ บำเพ็ญตนเพื่อสาธารณะประโยชน์ มีทักษะมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ในการที่จะให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว จำเป็นต้องจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารี กิจกรรมยุวกาชาด และกิจกรรมผู้บำเพ็ญประโยชน์ เป็นกิจกรรมบังคับในหลักสูตร ทั้งระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา ให้ใช้กิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์ ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2533 ทุกชั้น ส่วนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 การดำเนินงานตามนโยบายและระเบียบแบบแผนของการจัดหลักสูตร กิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารี จัดไว้ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเองอย่างครบวงจร โดยเน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม

มาตรการฟื้นฟูพัฒนากิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์ ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เพื่อให้การดำเนินงานจัดกิจกรรม ลูกเสือ - เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ การจัดกิจกรรมในสถานศึกษา และยังมีมุ่งปลูกฝังเยาวชนของชาติไทยให้มีคุณธรรม ระเบียบวินัย ความจงรักภักดีต่อสถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และเลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จึงกำหนดเป็นมาตรการให้สำนักงานการ ประถมศึกษาทุกจังหวัด และสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ได้ดำเนินการดังนี้

1. ให้มีการจัดทำระบบข้อมูลพื้นฐาน เพื่อการบริหารจัดการกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ส่งเสริมสนับสนุนให้โรงเรียน อำเภอ จังหวัด จัดศูนย์กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด เพื่อฟื้นฟู / พัฒนา และเปิดโอกาสให้สังคมมีส่วนร่วมสนับสนุน โดยกา ระคมทรัพยากรมาใช้ประโยชน์
3. ติดตามการใช้หลักสูตรลูกเสือ - เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญ ประโยชน์ในระดับอำเภอ จังหวัด ชาติ หรือนานาชาติ
4. ส่งเสริมให้มีการส่งนักเรียน ผู้บังคับบัญชา เข้าร่วมการประชุมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์ในระดับอำเภอ จังหวัด ชาติ หรือนานาชาติ

5. ให้มีหลักสูตรเสริมในการอบรมผู้บริหารสถานศึกษา หรือผู้บริหารนอกสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์ ตลอดจนในการประชุมสัมมนาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับผู้บริหาร

6. จัดให้มีการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ – เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์เพื่อเพิ่มคุณวุฒิ และทักษะเฉพาะด้านให้เหมาะสมกับประเภทระดับของกิจกรรมนั้น ๆ

7. ส่งเสริมให้เกิดบูรณาการในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของสาระวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตร โดยประยุกต์ใช้กระบวนการลูกเสือ – เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์

8. ให้นำกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์เข้าไปมีส่วนร่วมทั้งด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น

9. มุ่งเน้นสนับสนุนให้ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ – เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์ได้รับการยกย่องให้มีศักดิ์ศรี เป็นที่ยอมรับนับถือ และไว้วางใจจากผู้ร่วมงาน เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เยาวชนในโอกาสอันควร

10. ให้มีการนิเทศติดตามสรุปผลและจัดทำรายงานผลต่อหน่วยงานตามลำดับขั้นตอนในทุก ๆ ปี

หลักสูตรลูกเสือวิสามัญ

สาระสำคัญตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร และวิชาพิเศษลูกเสือวิสามัญ (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๒๕) ได้กำหนดไว้ ดังนี้

1. การเข้าเป็นลูกเสือวิสามัญ
2. กองลูกเสือวิสามัญ
3. ชั้นของลูกเสือวิสามัญ
4. ผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือวิสามัญ
5. หน้าที่ผู้กำกับลูกเสือวิสามัญ
6. คณะกรรมการประจำกองลูกเสือวิสามัญ
7. บทบาทของพี่เลี้ยง
8. การฝึกอบรมลูกเสือวิสามัญ
9. เครื่องหมายลูกเสือโลก

10. เครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือวิสามัญ

1. การเข้าเป็นลูกเสือวิสามัญ

เยาวชนสมัครเข้าเป็นลูกเสือวิสามัญได้ เมื่อมีอายุ 16-25 ปี หรือกำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือระดับอาชีวศึกษา หรือระดับอุดมศึกษาเยาวชนที่สมัครเข้าเป็นลูกเสือวิสามัญจะเคยเป็นลูกเสือ หรือไม่เคยเป็นลูกเสือมาก่อนเลยก็ได้ โดยเฉพาะเยาวชนที่เป็นสตรี จะสมัครเป็นเนตรนารีวิสามัญ หรือเป็นลูกเสือวิสามัญก็ได้ในข้อบังคับนี้ ทุกแห่งที่มีคำว่าลูกเสือวิสามัญ ให้หมายความรวมถึงเนตรนารีวิสามัญด้วย

2. กองลูกเสือวิสามัญ

กองลูกเสือวิสามัญแต่ละกองมีลูกเสือวิสามัญ อย่างน้อย 10 คน และไม่เกิน 40 คนกองลูกเสือวิสามัญจะแบ่งออกเป็นชุดหรือหมู่ ตามความต้องการก็ได้ และควรมีลูกเสือวิสามัญชุดหรือหมู่ละ 4-6 คน รวมทั้งนายหมู่ และรองนายหมู่ด้วยหมู่ลูกเสือวิสามัญเป็นหน่วยในการจัดกิจกรรมทั้งปวง ในกรณีที่มีกิจกรรมพิเศษ อาจจัดลูกเสือวิสามัญขึ้นเป็นหน่วยเฉพาะกิจก็ได้ลูกเสือวิสามัญจะสังกัดกองลูกเสือวิสามัญมากกว่าหนึ่งกองไม่ได้กองลูกเสือวิสามัญอาจจัดเป็นเหล่าสมุทร หรือเหล่าอากาศก็ได้

กองลูกเสือวิสามัญอาจจัดตั้งเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มลูกเสือก็ได้ หรือจะจัดตั้งเป็นกองลูกเสือวิสามัญ โดยเฉพาะก็ได้ และถ้ามีจำนวนกองลูกเสือวิสามัญ ตั้งแต่ 4 กองขึ้นไป ก็ให้จัดเป็นกลุ่มลูกเสือวิสามัญได้

การจัดตั้งกองลูกเสือวิสามัญต้องได้รับอนุญาต จากเลขาธิการคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ หรือผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัดแล้วแต่กรณี และถ้าประสงค์จะรับเยาวชนทั้งชายและหญิง เข้าเป็นลูกเสือวิสามัญในกองเดียวกันจะต้องรายงานให้เลขาธิการคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติทราบด้วย

3. ชั้นของลูกเสือวิสามัญ

ลูกเสือวิสามัญแบ่งออกเป็น 2 ชั้นดังนี้

3.1 เตรียมลูกเสือวิสามัญ (ระยะทดลอง)

3.2 ลูกเสือวิสามัญ (ต้องได้เข้าพิธีประจำกองแล้ว)

4. ผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือวิสามัญ

กองลูกเสือวิสามัญมีผู้กำกับ 1 คนเป็นหัวหน้า และมีรองผู้กำกับ 1 คน หรือหลายคนเป็นผู้ช่วยผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือวิสามัญ จะต้องมีคุณสมบัติดังนี้

4.1 มีผู้บังคับบัญชาลูกเสือตั้งแต่ผู้กำกับกลุ่มขึ้นไป หรือหัวหน้าสถานศึกษา
รับรองว่า

4.1.1 เป็นผู้มีลักษณะนิสัยดี และมีความประพฤติเรียบร้อยสมควรเป็น
ตัวอย่างที่ดีได้

4.1.2 เป็นผู้มีความรู้และปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา

4.1.3 เป็นผู้มีความซื่อสัตย์เป็นหลักฐาน และไม่มีโรคซึ่งเป็นที่รังเกียจแก่สังคม

4.1.4 เป็นผู้มีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ และวิธีการของลูกเสือ ผักใฝ่
สนใจต่อการลูกเสือ และสมัครใจจะดำรงตำแหน่งทางลูกเสือ

4.2 ผู้กำกับมีอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปี, รองผู้กำกับไม่ต่ำกว่า 23 ปี

4.3 เป็นผู้ที่มีสัญชาติไทยตามกฎหมาย แต่ถ้ามิได้มีสัญชาติไทย ต้องได้รับ
อนุญาตจากคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติก่อน

4.4 ผู้กำกับต้องผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือวิสามัญ ชั้นความรู้ขั้นสูง
มาแล้ว และรองผู้กำกับต้องผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือวิสามัญ ชั้นความรู้เบื้องต้น
มาแล้วเป็นอย่างน้อย

5. หน้าที่ผู้กำกับลูกเสือวิสามัญ

ผู้กำกับลูกเสือวิสามัญมีหน้าที่ดังต่อไปนี้ โดยมีรองผู้กำกับเป็นผู้ช่วย

5.1 ควบคุมดูแลการดำเนินงานของกองกับสอดคล้องและชี้แจง แนะนำ
คณะกรรมการประจำกองในการวางแผนงาน และประกอบกิจกรรมต่างๆ ในวันประชุมประจำ
สัปดาห์ ทุกสัปดาห์ให้

ดำเนินไปด้วยดี

5.2 แต่งตั้งนายหมู่โดยหรือลูกเสือในหมู่นั้น และแต่งตั้งรองนายหมู่โดยหรือ
นายหมู่ของหมู่นั้นหนึ่ง ให้ผู้กำกับแต่งตั้งหัวหน้านายหมู่ 1 คน และผู้ช่วยหัวหน้านายหมู่ 1 คน
เพื่อให้ทำ

หน้าที่ช่วยเหลือในการดำเนินงานของกอง

5.3 เป็นผู้บังคับบัญชา, ดำเนินการฝึกอบรม และรับผิดชอบในเรื่องระเบียบวินัย
และการปฏิบัติงานของกองลูกเสือของตน

5.4 เป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการประจำกอง และเป็นที่ปรึกษาในการประชุม
ของคณะกรรมการประจำกอง

5.5 เสนอให้หัวหน้าสถานศึกษาหรือสโมสรลูกเสือเป็นผู้ดำเนินการสอบวิชาลูกเสือวิสามัญ โดยแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้ดำเนินการสอบ และเมื่อดำเนินการสอบเครื่องหมายลูกเสือโลกหรือเครื่องหมายวิชาพิเศษแล้ว ให้รายงานเลขาธิการคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติหรือผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัด แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาอนุมัติและให้ประดับเครื่องหมายนั้นๆ ได้

5.6 ผู้กำกับต้องผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือวิสามัญ ชั้นความรู้ชั้นสูงมาแล้ว และรองผู้กำกับต้องผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือวิสามัญ ชั้นความรู้เบื้องต้นมาแล้วเป็นอย่างน้อย

6. คณะกรรมการประจำกองลูกเสือวิสามัญ

คณะกรรมการประจำกองลูกเสือวิสามัญประกอบด้วยหัวหน้านายหมู่เป็นประธาน ผู้ช่วยหัวหน้านายหมู่เป็นรองประธาน กับให้นายหมู่ รองนายหมู่ในกองนั้น เป็นกรรมการแล้วเลือกกันเองเป็นกรรมการฝ่ายต่างๆ เช่น เลขานุการ เภรัญญิก ปฏิคม กรรมการกีฬา กรรมการนันทนาการ กรรมการกลางฯ และนำเสนอผู้กำกับพิจารณาอนุมัติและสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการประจำกองให้อยู่ในตำแหน่ง ไม่เกิน 12 เดือน ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ปฏิบัติงานในตำแหน่งหัวหน้านายหมู่ ผู้ช่วยหัวหน้านายหมู่ และกรรมการดำเนินงานของกองบ้าง แต่ในบางกรณี ที่ประชุมนายหมู่ อาจเสนอให้ผู้กำกับพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการประจำกองชุดเดิมปฏิบัติหน้าที่ต่อไปอีกหรือจะให้มีการเปลี่ยนแปลงแต่บางตำแหน่งก็ได้ให้มีการประชุมคณะกรรมการประจำกองอย่างน้อยเดือนละครั้ง ในการประชุม ให้หัวหน้านายหมู่เป็นประธานที่ประชุม ผู้ช่วยหัวหน้านายหมู่ 1 คนเป็นรองประธาน เลขานุการเป็นผู้จัดรายงานการประชุม ส่วนผู้บังคับบัญชาลูกเสือที่เข้าประชุมด้วยให้ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการประจำกองมีหน้าที่ดังนี้

6.1 วางแผนและจัดกิจกรรมในวันประชุมกองประจำสัปดาห์

6.2 ในกรณีที่มิจิจกรรมพิเศษ อาจพิจารณาแต่งตั้งลูกเสือวิสามัญในกองคนหนึ่งให้เป็นหัวหน้ากิจกรรมนั้น

6.3 บริหารกิจการภายในกองลูกเสือ

6.4 รักษาเกียรติของกองลูกเสือ

6.5 ควบคุมการรับจ่ายเงินของกองลูกเสือ

6.6 ให้ประธานหรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมาย เป็นผู้แทนของกองในการติดต่อกับบุคคลภายนอก

6.7 จัดให้มีคูหา (Den) ของกอง ขนาดอย่างน้อย 4x6 เมตร เพื่อใช้เป็นสถานที่
อเนกประสงค์ของกอง

6.8 คัดเลือกลูกเสือวิสามัญอาวุโส 1 หรือ 2 คน ที่รอบรู้งานลูกเสือวิสามัญ
เพื่อให้ทำหน้าที่พี่เลี้ยง (Sponsor) เตรียมลูกเสือวิสามัญ (Rover Squire) แต่ละคน จนกว่าเตรียม
ลูกเสือวิสามัญนั้นจะผ่านหลักสูตรลูกเสือโลก การสำรวจตัวเอง (Vigil) และได้เข้าประจำกอง
(Investiture) เป็นลูกเสือวิสามัญ (Rover Scout) โดยสมบูรณงานสำคัญอย่างหนึ่งของการ
ฝึกอบรมลูกเสือวิสามัญ คือการรับหน้าที่เป็นกรรมการประจำกองเพื่อช่วยดำเนินงานของกอง
ภายใต้การนำและควบคุมดูแลของผู้กำกับ

7. บทบาทของพี่เลี้ยง

พี่เลี้ยงมีหน้าที่ดังนี้

7.1 เป็นเพื่อนที่ดีหรือเป็นที่ที่มีความปรารถนาดีต่อเตรียมลูกเสือวิสามัญใหม่
ซึ่งเปรียบเสมือนน้องและอาจจะยังไม่เข้าใจว่าควรปฏิบัติหรือนำปัญหาบางอย่างไว้ในกองลูกเสือ
วิสามัญ

7.2 เป็นตัวอย่างที่ดีแก่เตรียมลูกเสือวิสามัญใหม่ในเรื่องต่างๆโดยทั่วไป

7.3 ช่วยเหลือชี้แจงแนะนำเตรียมลูกเสือวิสามัญในเรื่องธรรมเนียมประเพณีของ
กอง

7.4 ช่วยเหลือชี้แจงแนะนำเตรียมลูกเสือวิสามัญในการฝึกอบรมตามหลักสูตร
เครื่องหมายลูกเสือโลก

7.5 เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในพิธีเข้าประจำกองของเตรียมลูกเสือวิสามัญที่ตน
ได้รับมอบหมายให้เป็นพี่เลี้ยงผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่พี่เลี้ยงเตรียมลูกเสือวิสามัญใหม่
ควรถือว่าเป็นงานที่มีเกียรติ และควรปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายอย่างจริงจัง
นอกจากนั้น การรับหน้าที่นี้ยังมีประโยชน์แก่ตัวพี่เลี้ยงเอง คือเท่ากับเป็นการฝึกอบรมในเรื่อง
การเป็นผู้นำตามตัวอย่าง นอกจากนั้น ยังเป็นการช่วยเหลืองานของกองลูกเสือวิสามัญ ในการ
ฝึกอบรมเตรียมลูกเสือวิสามัญให้มีคุณภาพ และเป็นกำลังของกองต่อไปอีกด้วยลูกเสือวิสามัญ
ทุกคนในกอง ควรมีโอกาสได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่พี่เลี้ยงอย่างน้อยครั้งหนึ่งในโอกาสอัน
สมควรสำหรับกองที่ตั้งใหม่ ย่อมไม่มีลูกเสือวิสามัญอาวุโสซึ่งจะทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยง ในกรณี
เช่นนี้ควรมอบหมายให้รองผู้กำกับทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยง หรือเป็นที่ปรึกษาของเตรียมลูกเสือ
วิสามัญใหม่ ซึ่งอาจจะมีจำนวนหลายคนก็ได้

8. การฝึกอบรมลูกเสือวิสามัญ

การฝึกอบรมลูกเสือวิสามัญ มี 4 อย่างดังนี้ คือ

8.1 การฝึกอบรมร่วมกันทั้งกอง เพื่อเป็นการส่งเสริม การพัฒนาลูกเสือวิสามัญ ในเรื่องสติปัญญาจิตใจ ศีลธรรม การสังคมและอื่นๆควรมีการฝึกอบรมร่วมกันทั้งกอง โดยให้ ลูกเสือวิสามัญและเตรียมลูกเสือวิสามัญทุกคน ประกอบกิจกรรมต่างๆในวันประชุมประจำ สัปดาห์ ตามที่คณะกรรมการประจำกองเป็นผู้วางแผนและกำหนดไว้ล่วงหน้า เป็นเวลาอย่างน้อย 3 เดือน ด้วยความเห็นชอบของผู้กำกับ และที่ประชุมลูกเสือวิสามัญลูกเสือวิสามัญรวมทั้ง เตรียมลูกเสือวิสามัญ ควรมีกำหนดการฝึกอบรมร่วมกันทั้งกองดังกล่าวข้างต้น คนละหนึ่งชุด พร้อมทั้งกำหนดวัน เวลา และสถานที่ประชุมประจำสัปดาห์ด้วยการฝึกอบรมร่วมกันทั้งกองนี้ มีประโยชน์มาก ทำให้ลูกเสือวิสามัญเกิดความสนใจและสนุกยิ่งขึ้น ในการเข้ามาเป็นลูกเสือ วิสามัญ เพราะเป็นกิจกรรมของเขา ที่เขาได้ช่วยกันจัดขึ้นและเพื่อประโยชน์ของเขาเอง

8.2 การฝึกอบรมเพื่อรับเครื่องหมายลูกเสือโลก สำหรับเตรียมลูกเสือวิสามัญซึ่ง ควรจะสอบได้ภายในระยะเวลาไม่เกิน 6 เดือน นับแต่วันสมัคร

8.3 การฝึกอบรมเพื่อรับเครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือวิสามัญ สำหรับผู้ที่ผ่านการ ฝึกอบรมตามหลักสูตรเครื่องหมายลูกเสือโลกมาแล้ว และได้เข้าพิธีประจำกองแล้ว

8.4 ให้ถือว่าการรับหน้าที่ในคณะกรรมการประจำกอง หรือที่เล็งเห็นเป็นการ ฝึกอบรมที่สำคัญส่วนหนึ่งของการฝึกอบรมลูกเสือวิสามัญ

9. เครื่องหมายลูกเสือโลก

เครื่องหมายนี้เป็นเครื่องหมายลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และลูกเสือวิสามัญที่ได้ผ่าน การทดสอบตามหลักสูตรแล้ว และติดที่กึ่งกลางกระเป๋าเสื้อข้างซ้าย ซึ่งมีรายละเอียดหลักสูตร ดังนี้

9.1 แสดงว่าเข้าใจเรื่องราวต่อไปนี้พอสมควร

9.1.1 กิจการของคณะลูกเสือแห่งชาติ

9.1.2 กิจการของคณะลูกเสือโลกและความสัมพันธ์ระหว่างลูกเสือ

นานาชาติ

9.1.3 บทบาทของตนเองในฐานะที่เป็นลูกเสือวิสามัญ

9.2 เข้าใจ ขอมรับและปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสืออย่างผู้ใหญ่

9.3 เข้าใจเรื่องระเบียบแถวและปฏิบัติตามหนังสือคู่มือการฝึกระเบียบแถว

ลูกเสือของสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

9.4 กางและรื้อเตียงที่พักรวมในเวลากลางคืนกับลูกเสือวิสามัญอีกคนหนึ่ง

9.5 สถิติการบรรจุเครื่องหลังอย่างถูกต้อง สำหรับการเดินทางไกลไปพักแรม
ค้างคืน

9.6 ก่อและจุดไฟกลางแจ้ง แล้วปรุงอาหารอย่างเพียงพอสำหรับ ๒ คน

9.7 สามารถอ่านและใช้แผนที่ เข็มทิศ และรู้จักบริเวณที่ตนอยู่ โดยพิจารณาจาก
เข็มทิศและสิ่งแวดล้อมที่มองเห็นด้วยตาเปล่า

9.8 สามารถผูกและรู้จักประโยชน์ของ ๑๐ เชือก ต่อไปนี้ คือ เชือกพืด, เชือก
ขัดสมาธิ, เชือกผูกกระหวัดไม้, เชือกบ่วงสายธนู, เชือกตะกรุดเบ็ด, เชือกประมง, เชือกผูกขลุ่ย,
เชือกผูกกรั้ง, เชือกปมตาไก่และการผูกแน่น (ผูกทแยง, ผูกกากบาท, ผูกประกบ)

9.9 รู้วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการปฐมพยาบาล ในเรื่องต่อไปนี้ คือ บาดแผลธรรมดา
ถูกไฟไหม้, น้ำร้อนลวกเป็นลม, งูกัด, แมงมุมกัด, แมลงกัดต่อย, ผีพ่น, ผีดูด, และเท้าแพลง

9.10 รู้เรื่องที่พึงระมัดระวังเพื่อความปลอดภัยทั่วไป เกี่ยวกับกิจกรรมของ
ลูกเสือวิสามัญ

โดยทั่วไป การฝึกอบรมเพื่อรับเครื่องหมายลูกเสือโลก สำหรับเตรียมลูกเสือวิสามัญ
ควรจะสามารถทำได้ภายในระยะเวลาไม่เกิน 6 เดือน นับแต่วันสมัคร

10. เครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือวิสามัญ

วิชาพิเศษลูกเสือวิสามัญ มี 11 วิชา ดังต่อไปนี้

10.1 วิชาการลูกเสือ มีรายละเอียดการฝึกอบรมดังนี้

10.1.1 ได้รับการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือขั้นความรู้เบื้องต้น ประเภท
ลูกเสือสำรองหรือลูกเสือสามัญอย่างใดอย่างหนึ่ง

10.1.2 ได้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ผู้กำกับลูกเสือสำรองหรือลูกเสือสามัญ ใน
กองลูกเสือเป็นที่พอใจของผู้กำกับลูกเสือในกองนั้นๆ เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 3 เดือน

10.2 วิชาเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรม มีรายละเอียดการฝึกอบรมดังนี้

โดยการเดินทางไกลไปกับลูกเสือวิสามัญเป็นเวลา 4 วันติดต่อกัน (อยู่ที่ค่าย
พักแรม 3 คืน) หรือทางไกลไปกับลูกเสือวิสามัญ 2 ครั้ง แต่ละครั้งใช้เวลา 48 ชั่วโมง โดยอยู่ค่าย
พักแรม 2 คืน ไม่นับเวลาเดินทางไปและกลับ การเดินทางไกลดังกล่าว ลูกเสือจัดการเองโดย
ตลอด ทั้งนี้ ด้วยความเห็นชอบของผู้กำกับลูกเสือวิสามัญ การเดินทางไกลและแรมคืน ต้องได้
มาตรฐานสูงการเดินทางไกล จะไปทางบก หรือทางน้ำภายในประเทศ หรือต่างประเทศก็ได้

ต้องแสดงว่าในการเดินทางต้องใช้ความอดทน การพึ่งตนเอง ความคิดริเริ่ม ความมานะและการเป็นผู้นำ กับต้องทำสมุดปฐมรายการการเดินทางยื่นต่อผู้กำกับลูกเสือวิสามัญด้วย

10.3 วิชาโครงการ มีรายละเอียดการฝึกอบรมดังนี้

10.3.1 เลือกวางโครงการและระยะเวลาทำงานตามโครงการอย่างน้อย 6 เดือน และบันทึกกิจกรรมต่าง ๆ ไว้ด้วยให้เสนอรายงานความก้าวหน้าตามโครงการต่อผู้กำกับลูกเสือวิสามัญอย่างน้อย 3 ครั้ง พร้อมทั้งบันทึกกิจกรรมต่าง ๆ และอาจเสนอแผนภูมิแผนที่ประกอบด้วยก็ได้

10.3.2 โครงการหมายถึงงานที่จัดทำขึ้นเองโดยใช้ทักษะ มีผลใช้ประโยชน์ได้ลูกเสือเป็นผู้เลือกเอง ลูกเสือเลือกเรื่องใดจะต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้กำกับลูกเสือวิสามัญก่อน

10.3.3 เมื่อลูกเสือได้ปฏิบัติสำเร็จตามโครงการแล้ว ให้แสดงผลงานว่าได้มาตรฐานและเป็นที่น่าสนใจผู้กำกับลูกเสือวิสามัญ

10.4 วิชาบริการ มีรายละเอียดการฝึกอบรมดังนี้

10.4.1 ทำหน้าที่พี่เลี้ยงของลูกเสือวิสามัญที่เข้าใหม่

10.4.2 ทำหน้าที่เป็นกรรมการของกอง

10.4.3 บำเพ็ญประโยชน์ต่อกองลูกเสือของตนไม่น้อยกว่า 9 ครั้ง

10.4.4 บำเพ็ญประโยชน์ต่อกองลูกเสืออื่นไม่น้อยกว่า 6 ครั้ง

10.4.5 บำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชนไม่น้อยกว่า 3 ครั้ง

10.5 วิชาผู้ฝึกสอน มีรายละเอียดการฝึกอบรมดังนี้

10.5.1 ผ่านการฝึกอบรมขั้นความรู้เบื้องต้น (B.T.C.) ประเภทใดประเภทหนึ่งของหลักสูตรลูกเสือสำรอง สามัญ สามัญรุ่นใหญ่

10.5.2 สามารถทำการสอนวิชาลูกเสือตามประเภทที่ตนรับการอบรมมาแล้วอย่างน้อย 2 วิชา

10.5.3 ได้ทำการสอนเป็นที่พอใจของผู้กำกับกองนั้น ๆ เป็นเวลา 3 เดือน โดยให้สอนอย่างน้อย 2 วิชา วิชาละ 3 ครั้ง

10.6 วิชายิงปืน มีรายละเอียดการฝึกอบรมดังนี้

10.6.1 รู้จักกฎแห่งความปลอดภัยเกี่ยวกับการยิงปืนว่าต้องมาก่อนอื่นใด รู้จักส่วนต่าง ๆ ของปืนและวิธีใช้ การรักษาและการทำความสะอาด

10.6.2 แสดงเป้าตามกำหนดที่ยังได้ด้วยตนเองภายใน 6 สัปดาห์ที่แล้ว สำหรับการทดสอบ ได้ทำเต็ม ไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ เป้าที่ยังจะต้องได้รับการรับรองจากผู้สอนตามที่ได้รับแต่งตั้งไว้

10.6.3 ภาคปฏิบัติการยิงปืน ใช้ปืนยาวอัดลม และปืนไรเฟิลลูกกรด

1) ปืนยาวอัดลม ระยะยิง 25 ฟุต ทำยิง ท่านอน ท่านั่ง ทำคุกเข่า ทำยืน ใช้เป้ามาตรฐานของ เอ็น.อาร์.เอ. ชนิดเป้าละ 5 ดาวัว ยิงดาวัวละ 5 นัดรวมยิงท่าละ 25 นัด กำหนดเวลายิงนัดละ 1 นาทีการตัดสิน โดยนับเป้าดาวัวที่ได้เต็มต่ำที่สุดและเต็มต่ำสุดของแต่ละเป้าดาวัวต้องไม่ต่ำกว่า

- 1.1) ท่านอน 40 เต็ม
- 1.2) ท่านั่ง 35 เต็ม
- 1.3) ทำคุกเข่า 35 เต็ม
- 1.4) ทำยืน 30 เต็ม

2) ปืนไรเฟิลลูกกรด ระยะยิง 50 ฟุต ทำยิง ท่านอน ท่านั่ง ทำคุกเข่า ทำยืน ใช้เป้ามาตรฐานของ เอ็น.อาร์.เอ. ชนิดเป้าละ 5 ดาวัว ยิงดาวัวละ 2 นัดรวมยิงท่าละ 10 นัด กำหนดเวลายิงนัดละ 1 นาทีการตัดสิน โดยนับเป้าดาวัวที่ได้เต็มต่ำที่สุดและเต็มต่ำสุดของแต่ละเป้าดาวัวต้องไม่ต่ำกว่า

- 2.1) ท่านอน 16 เต็ม
- 2.2) ท่านั่ง 14 เต็ม
- 2.3) ทำคุกเข่า 14 เต็ม
- 2.4) ทำยืน 12 เต็ม

หมายเหตุ การยิง ต้องยิงตามลำดับท่า

10.6.4 ลักษณะปืนที่ใช้ในภาคปฏิบัติ

- 1) ปืนที่ใช้ห้ามติดศูนย์กล้อง
- 2) การบรรจุกระสุน ใช้บรรจุยิงทีละ 1 นัด

10.6.5 ต้องทำการสอบข้อเขียนได้ไม่ต่ำกว่า 80 % และภาคปฏิบัติได้เต็มไม่ต่ำกว่าที่กำหนดไว้

10.7 วิชาศิลปะ ประยุกต์ รายละเอียดการฝึกอบรม โดยให้เลือกปฏิบัติ 5 ข้อ ใน 9 ข้อ จนเป็นที่พอใจของผู้กำกับลูกเสือวิสามัญ

10.7.1 สามารถออกแบบตัวอักษรชนิดต่าง ๆ ที่ใช้ในงานพาณิชย์ศิลป์ ตามความเหมาะสมของการโฆษณา ประกอบการใช้สีจำนวน 2 ภาพ ตามขนาดและข้อความตามที่ผู้กำกับกำหนด

10.7.2 สามารถออกแบบปกหนังสือ และปกงานพิมพ์ต่าง ๆ จำนวน 2 ภาพ ตามขนาดและข้อความตามที่ผู้กำกับกำหนด

10.7.3 สามารถเขียนภาพประกอบเรื่อง ตามจินตนาการและความรู้สึกด้วยวิธีการต่างๆและเครื่องมือต่าง ๆ เช่นดินสอ สี เมจิก ฯลฯ จำนวน 2 ภาพ ตามขนาดที่ผู้กำกับกำหนด

10.7.4 สามารถเขียนภาพการ์ตูนเกี่ยวกับลูกเสือด้วยลายเส้น สีเดียวและหลายสี อย่างละ 1 ภาพ ตามขนาดที่ผู้กำกับกำหนด

10.7.5 สามารถออกแบบเครื่องหมาย สัญลักษณ์ สื่อความหมาย หรือรูปแบบประกอบตัวอักษร ที่เกี่ยวกับลูกเสือหรือเอกลักษณ์ของไทยจำนวน 2 ภาพ ตามขนาดที่ผู้กำกับกำหนด

10.7.6 สามารถสร้างรูปจำลอง การจัดตกแต่งสวนและบริเวณ โดยสร้างความสัมพันธ์ระหว่างวัสดุและสิ่งของเพื่อนำมาตกแต่ง ปฏิบัติการขนาดเล็ก ตามที่ผู้กำกับกำหนด

10.7.7 สามารถประยุกต์งานหัตถกรรมพื้นบ้าน หรือเครื่องใช้สอยในครัวเรือนให้เกิดความเหมาะสมกับสังคมปัจจุบัน ตามที่ผู้กำกับกำหนด

10.7.8 สามารถปั้น ทำแม่พิมพ์ขึ้น และแม่พิมพ์ทาบ และการหล่อด้วยปูนปลาสเตอร์ เป็นเครื่องเล่นเครื่องประดับอาคารบ้านเรือนได้จำนวน 2 ชิ้น ด้วยแม่พิมพ์ทาบ 1 ชิ้น และแม่พิมพ์ 1 ชิ้นตามที่ผู้กำกับกำหนด

10.7.9 สามารถทำภาพพิมพ์โดยการออกแบบ งานพิมพ์ แม่พิมพ์ การพิมพ์แม่พิมพ์ไม้ การพิมพ์แม่พิมพ์ผ้าไหมเทคนิคการทำแม่พิมพ์ด้วยน้ำยาไวแสง การถ่ายด้วยแสงแดด สปอร์ตไลท์และแสงนีออนอย่างใดอย่างหนึ่ง 1 ชิ้น ตามขนาดและสีที่ผู้กำกับกำหนด

10.8 วิชาปฐมพยาบาล มีรายละเอียดการฝึกอบรมดังนี้

10.8.1 รู้และสามารถปฏิบัติตามหลักทั่วไปของการปฐมพยาบาลและข้อควรจำค้ดของการปฐมพยาบาล

10.8.2 รู้และสามารถสาธิตเรื่องต่อไปนี้

- 1) วิธีการห้ามเลือด

- 2) วิธีแก้ไขอาการงัน (Shock)
- 3) วิธีการช่วยหายใจ หรือผายปอด นวดหัวใจ
- 4) วิธีการขน เคลื่อนย้ายผู้ป่วย หรือผู้บาดเจ็บ รู้จักอาการของเรื่อง

กระดูกหักในส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย

- 5) วิธีแก้บาดแผลมีพิษ

10.8.3 เรียนรู้ถึงโรคบางชนิดที่พบบ่อยๆ ในการเข้าค่ายพักแรมงานชุมนุม และยาที่ใช้ในการรักษาอย่างสังเขป

10.8.4 การทดสอบวิชาปฐมพยาบาล ให้มีภาคปฏิบัติและทดสอบด้วย คือ สามารถปฏิบัติได้ สาธิตได้ จนเป็นที่พอใจของคณะกรรมการสอบ

10.9 วิชาอิเล็กทรอนิกส์ มีรายละเอียดการฝึกอบรมดังนี้

10.9.1 สามารถเขียนวงจรเครื่องรับวิทยุ เอฟ.เอ็ม. อย่างง่ายและจัดทำเป็น แผ่นวงจรพิมพ์ (Printed Circuit) กับใส่อุปกรณ์ทุกอย่างให้เข้าที่ ครบถ้วนและใช้เครื่องรับวิทยุ ที่สร้างขึ้นนั้นอย่างได้ผล

10.9.2 มีความรู้เกี่ยวกับอุปกรณ์ที่เรียกว่า Integrated Circuit (IC.) และสามารถนำไปใช้งานในเครื่องรับวิทยุ หรือเครื่องอุปกรณ์ทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างน้อย 1 อย่าง

10.9.3 สามารถติดตั้งเสาอากาศโทรทัศน์ เพื่อใช้กับเครื่องรับโทรทัศน์ขาวดำ และสี โดยให้รับสัญญาณภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพทุกสถานี

10.10 วิชาสังคมสงเคราะห์ มีความรู้และสามารถชี้แจงเรื่องราวตามหัวข้อ ต่อ ไปนี้ ได้ดีพอสมควร

10.10.1 ปัญหาสังคม

10.10.2 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกรมประชาสงเคราะห์และการสังคมสงเคราะห์

10.10.3 การสร้างความสัมพันธ์กับผู้รับบริการสงเคราะห์

10.10.4 บทบาทและหน้าที่ของงานประชาสงเคราะห์

10.10.5 การสงเคราะห์เด็กและบุคคลวัยรุ่น

10.10.6 การสงเคราะห์ครอบครัวคนชรา คนพิการ คนขอทาน และคนไร้ที่พึ่ง

10.10.7 การสงเคราะห์ผู้ประสบภัย

10.10.8 องค์การสังคมสงเคราะห์เอกชนกับงานสงเคราะห์ผู้ประสบภัย

10.10.9 การออกหน่วยช่วยเหลือผู้ประสบภัย

10.10.10 บทบาทและหน้าที่ของลูกเสือในการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย
อัคคีภัย อุทกภัยและ วาตภัย

10.10.11 การจัดที่พักชั่วคราวสำหรับผู้ประสบภัย

10.10.12 การรับบริจาคสิ่งของเหลือใช้สำหรับผู้ประสบภัย

10.11 วิชาขั้นรถยนต์ มีรายละเอียดการฝึกอบรมดังนี้

10.11.1 มีความรู้ ความสามารถในการเรื่องต่อไปนี้

1) ขั้นรถยนต์ได้

2) ซ่อมเครื่องหรือข้อบกพร่องเล็กน้อย และเปลี่ยนยางรถยนต์ได้

10.11.2 สามารถผ่านการทดสอบและได้รับใบขับขี่รถยนต์จากกองทะเบียน
กรมตำรวจ

10.11.3 รู้จักและสามารถปฏิบัติตามกฎจราจรได้

10.12 เครื่องหมายวิชาวิชาวชิ มีรายละเอียดการฝึกอบรมดังนี้

10.12.1 ได้รับเครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือวิสามัญอย่างน้อย 5 วิชา

10.12.2 ผู้กำกับลูกเสือ หรือรองผู้กำกับลูกเสือวิสามัญ รับรองว่าเป็นผู้
ดำเนินชีวิตแบบลูกเสือและปฏิบัติตามคติพจน์ว่า “บริการ” โดยเคร่งครัด

10.12.3 เลขาธิการคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ผู้อำนวยการลูกเสือ
จังหวัด ผู้อำนวยการ ลูกเสืออำเภอ แล้วแต่กรณี เป็นผู้แต่งตั้งบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมทำการ
สัมภาษณ์ เมื่อเห็นว่าเป็นผู้เหมาะสมก็ให้รายงาน ไปตามลำดับ จนถึงคณะกรรมการบริหาร
ลูกเสือแห่งชาติ เพื่อขออนุมัติ

โดยทั่วไปการฝึกอบรมเพื่อรับเครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือวิสามัญ สำหรับผู้ผ่าน
การฝึกอบรมตามหลักสูตรเครื่องหมายลูกเสือโลกมาแล้ว และได้เข้าพิธีประจำกองแล้ว

การบริหารงานกองลูกเสือวิสามัญของสถานศึกษา ตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

จากข้อบังคับลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตรและวิชาพิเศษ พ.ศ. 2509
(ข้อบังคับฯ พ.ศ. 2509) ข้อ 64

1. ดำเนินการรับสมัครนักเรียน โดยใช้แบบ ลส.3 (ใบสมัครเข้าเป็นลูกเสือของ
ลูกเสือวิสามัญ) กองลูกเสือวิสามัญแต่ละกองมีลูกเสือวิสามัญ อย่างน้อย 10 คน และไม่เกิน 40

คน มีอายุตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป ซึ่งอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือระดับชั้น ปวช. 1 กองลูกเสือวิสามัญจะแบ่งออกเป็นชุดหรือหมู่ ตามความต้องการก็ได้ และควรมีลูกเสือวิสามัญ ชุด หรือหมู่ละ 4-6 คน รวมทั้งนายหมู่ และรองนายหมู่ด้วย หมู่ลูกเสือวิสามัญเป็นหน่วยในการจัดกิจกรรมทั้งปวง ในกรณีที่มีกิจกรรมพิเศษ อาจจัดลูกเสือวิสามัญขึ้นเป็นหน่วยเฉพาะกิจก็ได้

2. เมื่อรับสมัครนักเรียนเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จะต้องแต่งตั้งผู้กำกับกอง กองละ 1 คน และรองผู้กำกับกองอีก 1 คน หรือหลายคนเป็น โดยผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือจะต้องมีคุณสมบัติดังนี้ (ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร และวิชาพิเศษ ลูกเสือวิสามัญ (ฉบับที่ 15) พ.ศ. 2529

2.1 มีผู้บังคับบัญชาลูกเสือตั้งแต่ผู้กำกับกลุ่มขึ้นไป หรือหัวหน้าสถานศึกษา รับรองว่า

2.1.1 เป็นผู้มีลักษณะนิสัยดี และมีความประพฤติเรียบร้อยสมควรเป็น ตัวอย่างที่ดีได้

2.1.2 เป็นผู้มีความรู้และปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา

2.1.3 เป็นผู้มีความซื่อสัตย์เป็นหลักฐาน และไม่มีโรคซึ่งเป็นที่ยกเว้นแก่สังคม

2.1.4 เป็นผู้มีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ และวิธีการของลูกเสือ ผักใฝ่

สนใจต่อการลูกเสือ และสมัครใจจะดำรงตำแหน่งทางลูกเสือ

2.1.5 ผู้กำกับมีอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปี รองผู้กำกับ ไม่ต่ำกว่า 23 ปี

2.1.6 เป็นผู้มีความซื่อสัตย์ไทยตามกฎหมาย แต่ถ้ามิได้มีสัญชาติไทย ต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติก่อน

2.1.7 ผู้กำกับต้องผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือวิสามัญ ขึ้นความรู้ชั้นสูงมาแล้ว และรองผู้กำกับต้องผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือวิสามัญ ขึ้นความรู้เบื้องต้นมาแล้วเป็นอย่างน้อย

3. สถานศึกษาต้องจัดหาหรือจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกองลูกเสือวิสามัญ ดังนี้

3.1 ทะเบียนลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ (ลส.9)

3.2 มีเอกสารให้ตั้งกองลูกเสือ (ลส.12)

3.3 มีเอกสารการขออนุญาตเป็นเจ้าหน้าที่ลูกเสือ (ลส.13)

3.4 มีใบเสร็จรับเงินของลูกเสือโดยเฉพาะ (ลส.19)

3.5 มีหลักสูตรที่ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติแล้ว

3.6 มีหนังสือและเอกสารอื่น ที่เกี่ยวข้อง เช่น กฎกระทรวง พ.ศ. 2507 ข้อบังคับของสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

บริบทของวิทยาลัยการอาชีพกาญจนบุรี

1. ข้อมูลทั่วไป

วิทยาลัยการอาชีพกาญจนบุรี ประกาศจัดตั้งเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน พ.ศ. 2523 โดยได้รับมอบที่ดินจากวัดวังขนายทายทการาม โดยพระครูกาญจนปริยัติคุณ (หลวงพ่อเสนาะ) เจ้าอาวาสวัดวังขนายทายทการาม โดยซื้อศูนย์ฝึกวิชาชีพกาญจนบุรี และได้เปลี่ยนชื่อเป็นวิทยาลัยการอาชีพกาญจนบุรี เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน พ.ศ. 2534 ปัจจุบันมีพื้นที่ 33 ไร่ 2 งาน

วิทยาลัยการอาชีพกาญจนบุรี เป็นสถานศึกษาของรัฐบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินการจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาให้แก่นักเรียนนักศึกษา ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน และระบบเทียบ โอนความรู้และประสบการณ์ โดยมีวัตถุประสงค์ คือ จัดการศึกษาเพื่อมุ่งหวังให้ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถออกไปประกอบอาชีพได้ทั้งในภาครัฐบาลและเอกชน มีความเชื่อมั่นในตนเองและมีทัศนคติที่ดีทางด้านวิชาชีพ สามารถสร้างงานเพื่อประกอบอาชีพอิสระได้ มีพื้นฐานความรู้เพียงพอสำหรับการศึกษาค้นคว้าความรู้เพิ่มเติม พร้อมทั้งปลูกฝังในด้านคุณธรรม จริยธรรม และความเป็นผู้นำให้กับนักเรียนนักศึกษา ประชาชนผู้มาเรียน ดังปรัชญาวิทยาลัยการอาชีพกาญจนบุรี “ทักษะเด่น เน้นคุณธรรม ต้เลิศวิชา พัฒนาสิ่งแวดล้อม”

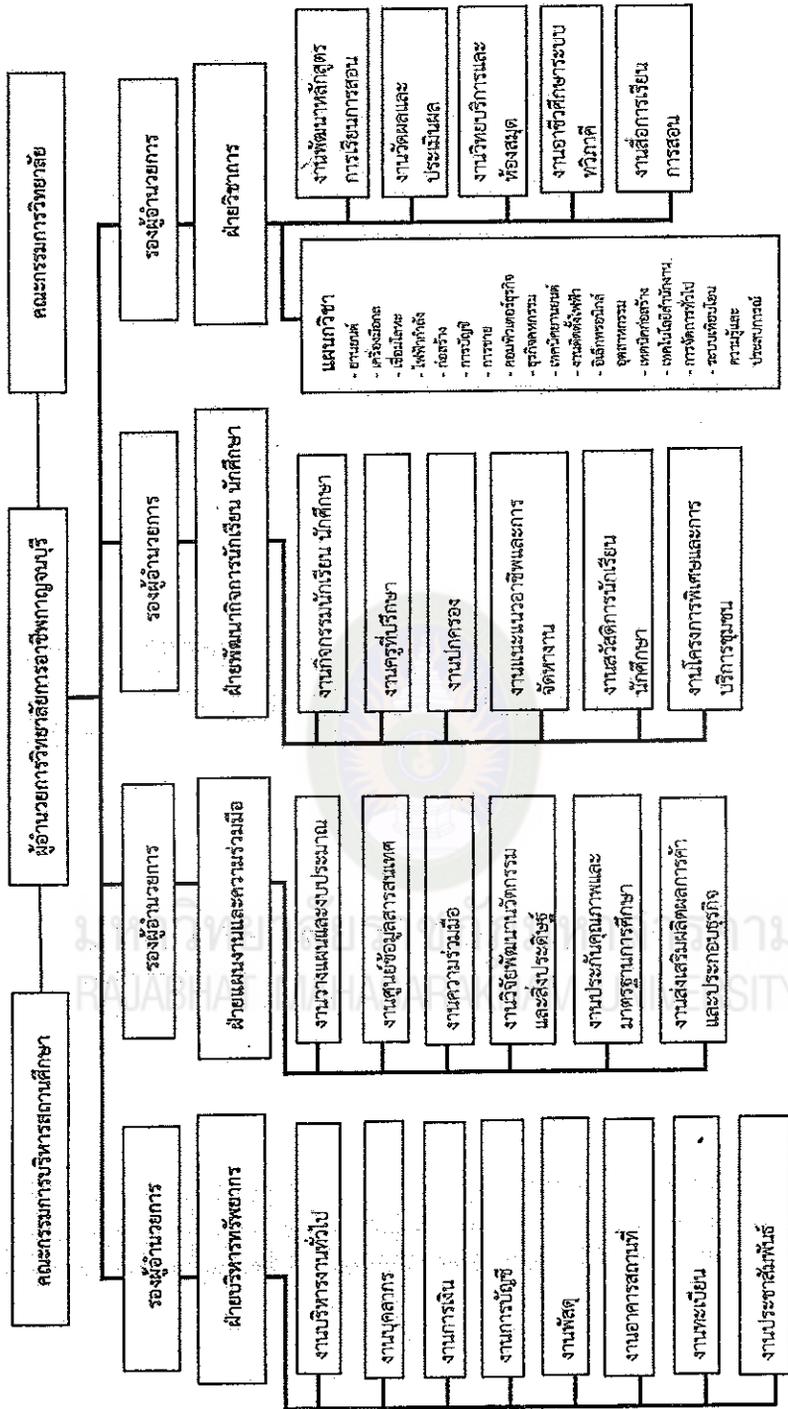
สถานที่สำคัญรอบ ๆ วิทยาลัยฯ ได้แก่

1. วัดวังขนายทายทการาม
2. โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจกาญจนบุรี
3. โรงเรียนท่าม่วงราษฎร์บำรุง

2. ที่ตั้ง

วิทยาลัยการอาชีพกาญจนบุรี ตั้งอยู่เลขที่ 296 หมู่ 2 ตำบลวังขนาย อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี มีเขตพื้นที่ติดกับวัดวังขนายทายทการาม ตำบลวังขนาย อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี

โครงสร้างการบริหารสถานศึกษา

ภาพที่ 2 โครงสร้างการบริหารสถานศึกษา

4. จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

4.1 ผู้บริหาร	จำนวน 1	คน
4.2 รองผู้บริหาร	จำนวน 4	คน
4.2 ข้าราชการครู	จำนวน 39	คน
4.3 ข้าราชการพลเรือนสามัญ	จำนวน 2	คน
4.4 ลูกจ้างประจำ	จำนวน 7	คน
4.5 พนักงานราชการ(ครู)	จำนวน 2	คน
4.6 ครูอัตราจ้าง	จำนวน 23	คน
4.7 เจ้าหน้าที่	จำนวน 28	คน
รวมทั้งสิ้น	106	คน

5. จำนวนนักเรียนนักศึกษา

5.1 ระดับ ปวช.	จำนวน 887	คน
5.2 ระดับ ปวส.	จำนวน 282	คน
รวมทั้งสิ้น	1,169	คน

6. การจัดการเรียนการสอน

ปัจจุบันวิทยาลัยการอาชีพกาญจนบุรีเปิดทำการสอน 3 หลักสูตร และระบบเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ ดังนี้

6.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาที่เปิดสอน คือ

6.1.1 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม

- 1) สาขาวิชาเครื่องกล
 สาขางานยานยนต์
- 2) สาขาวิชาเครื่องมือกลและซ่อมบำรุง
 สาขางานเครื่องมือกล
- 3) สาขาวิชาโลหะการ
 สาขางานเชื่อมโลหะ
- 4) สาขาวิชาไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์
 สาขางานไฟฟ้ากำลัง
 สาขางานอิเล็กทรอนิกส์

5) สาขาวิชาการก่อสร้าง

สาขางานก่อสร้าง

6.1.2 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม

- 1) สาขาวิชาพาณิชยกรรม
- 2) สาขางานการบัญชี
- 3) สาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
- 4) สาขางานการขาย

6.1.3 ประเภทวิชาคหกรรม

- 1) สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์
- 2) สาขางานธุรกิจคหกรรม

6.2 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขางานที่เปิดสอน คือ

6.2.1 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม

- 1) สาขาวิชาเครื่องกล
- 2) สาขางานเทคนิคยานยนต์
- 3) สาขาวิชาเทคนิคการผลิต
- 4) สาขางานเครื่องมือกล
- 5) สาขาวิชาไฟฟ้ากำลัง
- 6) สาขางานติดตั้งไฟฟ้ากำลัง
- 7) สาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์
- 8) สาขางานอิเล็กทรอนิกส์อุตสาหกรรม
- 9) สาขาวิชาการก่อสร้าง
- 10) สาขางานเทคนิคการก่อสร้าง

6.2.2 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ

- 1) สาขาวิชาการบัญชี
- 2) สาขางานการบัญชี
- 4) สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
- 5) สาขางานเทคโนโลยีสำนักงาน

6) สาขาวิชาการจัดการทั่วไป

7) สาขางานการจัดการทั่วไป

6.3 หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น

6.4 ระบบเทียบโอนความรู้และประสบการณ์

7. การจัดการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือวิสามัญของวิทยาลัยการอาชีพ กาญจนบุรี

การบริหารจัดการกิจกรรมลูกเสือวิสามัญ จะขึ้นตรงกับงานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา โดยกำหนดให้นักเรียนในระดับชั้น ปวช.1 ทุกสาขาวิชา เข้าเรียนหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือวิสามัญ 1 ในภาคเรียนที่ 1 และกิจกรรมลูกเสือวิสามัญ 2 ในภาคเรียนที่ 2 ภาคเรียนละ 18 สัปดาห์ โดยกำหนดให้เรียนสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง และเกณฑ์ในการประเมินผลการเรียนจะเป็น ผ่าน และไม่ผ่าน ครูผู้ที่ทำหน้าที่สอนหรือทำหน้าที่ผู้กำกับลูกเสือ นั้นเป็นครูที่ปรึกษาของนักเรียน ในแต่ละสาขาวิชา และจะปรับเปลี่ยนกันไปทุกภาคเรียน ขาดความต่อเนื่องในการปฏิบัติงาน ครูผู้สอนบางคนไม่มีคุณวุฒิทางลูกเสือ และขาดความรู้ประสบการณ์ในการดำเนินงานและการสอนกิจกรรมลูกเสือ จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนลดน้อยลง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

ทวี มีผล (2539 : 99) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการบริหารลูกเสือ จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า

1. ปัญหาการบริหารลูกเสือจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยส่วนรวม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ด้านที่มีปัญหาเป็นอันดับ 1 คือด้านการอกระเบียบเพิ่มเติม

2. ศึกษาธิการจังหวัด ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัด และหัวหน้าฝ่ายส่งเสริมพลานามัยและกิจการพิเศษ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารลูกเสือจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สอดคล้องกัน คือ เห็นว่ามีปัญหาโดยส่วนรวมระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าแต่ละด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก คือ ผู้บริหารลูกเสือ

จังหวัด ไม่ได้นำผลการปฏิบัติงานของผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ไปพิจารณาความดีความชอบประจำปี

3. เขตการศึกษา 9,10 และ 11 แต่ละเขตการศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับการบริหารลูกเสือจังหวัด โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าแต่ละด้านมีปัญหการบริหาร โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก คือ ผู้บริหารลูกเสือจังหวัด ไม่ได้นำผลการปฏิบัติงานของผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ไปพิจารณาความดีความชอบประจำปี

คนัย แซ่ริม (2542 : 96) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการบริหารกิจการลูกเสือในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม มี จุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาและเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหการบริหารกิจการลูกเสือในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่าปัญหาการบริหารกิจการลูกเสือในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดนครพนม ทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ การรายงานกิจการลูกเสือ การเรียนการสอนวิชาลูกเสือ การบังคับบัญชาลูกเสือ การเงินลูกเสือ และการจัดตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือตามลำดับ เมื่อพิจารณาขนาดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โรงเรียนขนาดกลาง โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โรงเรียนขนาดใหญ่ โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับ น้อย 1 ด้าน คือ ด้านการจัดตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือ นอกนั้นมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

2. ผู้บริหารโรงเรียนขนาดต่างกันมีปัญหาการบริหารกิจการลูกเสือในโรงเรียนประถมศึกษา โดยภาพรวมและเป็นรายด้าน 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน แต่มีปัญหาด้านการจัดตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารในโรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหามากกว่าผู้บริหารในโรงเรียนขนาดใหญ่

3. การแก้ปัญหการบริหารกิจการลูกเสือในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การจัดการเรียนการสอนวิชาลูกเสือ ด้านการเงินลูกเสือ ด้านการจัดตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือ ด้านการบังคับบัญชาลูกเสือ และด้านการรายงานกิจการลูกเสือตามลำดับ

ประกาศิตปี ญาติเจริญ (2543 : 75) ได้ทำการศึกษาปัญหาการดำเนินงานกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาลูกเสือ - เนตรนารี ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจันทบุรี โดยศึกษาปัญหา 5 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เทคนิคและวิธีการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลการเรียน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการดำเนินงานกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาลูกเสือ เนตรนารี ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจันทบุรี ด้านการเตรียมการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เทคนิคและวิธีสอน การใช้สื่อการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลการเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

วิเชียร อุดสำหันธ์ (2542 : 145) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการบริหารงานลูกเสือโรงเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า ครูอาจารย์ที่รับผิดชอบงานกิจกรรมลูกเสือโรงเรียน มีปัญหาการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียนในด้านอุปกรณ์และสื่อการสอน ด้าน ครู อาจารย์ ที่รับผิดชอบงานกิจกรรมลูกเสือโรงเรียนด้านการวัดและประเมินผล ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการบริหาร ด้านสถานที่ โดยภาพรวมและรายด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

ศาสตราจารย์ บัญทอง (2537 : 86) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดยโสธร ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนได้ดำเนินการบริหารกิจกรรมลูกเสือ ในระดับ “มาก” โดยที่ด้านการจัดองค์การมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากกว่าการด้านการวางแผนและการควบคุมตามลำดับ ส่วนการบังคับบัญชาและการประสานงาน โรงเรียนดำเนินการในระดับ “น้อย” โรงเรียนมีความต้องการเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมลูกเสือ ในระดับ “มาก” เมื่อวิเคราะห์ทั้ง 5 ด้าน พบว่าโรงเรียนมีความต้องการทางด้านการจัดองค์การ ด้านการควบคุม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากกว่าการด้านการวางแผน ด้านการประสานงาน และด้านการบังคับบัญชา ตามลำดับ สำหรับแนวทางการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารกิจการลูกเสือ นั้น ผู้บริหารโรงเรียนต้องมีศรัทธาในเรื่องอุดมการณ์ลูกเสือ สนับสนุนและบำรุงขวัญให้กำลังใจ จัดตั้งองค์กรและวางแผนระบบการบริหาร ส่งเสริมให้ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ จัดกิจกรรมลูกเสือเป็นภารกิจหลักในการพัฒนาคน และจัดให้มีห้องหรือมุมลูกเสือในโรงเรียน

มานิต อยู่ครอบครัว (2545 : 78) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานของกองลูกเสือในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า การศึกษาสภาพ ปัญหาตามเกณฑ์มาตรฐานของกองลูกเสือใน

โรงเรียน ทั้ง 3 ด้าน คือมาตรฐานด้านการบริหาร มาตรฐานด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน และมาตรฐานด้านผู้เรียนในภาพรวมปรากฏว่าอยู่ในระดับปานกลาง

สาโรจน์ จันทร์แจ่ม (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงานของคณะกรรมการลูกเสืออำเภอ ในเขตการศึกษา 9 จังหวัดเพชรบุรี พบว่า ปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือที่พบมาก คือ ขาดการส่งเสริมกิจกรรมลูกเสือ ครูผู้สอนลูกเสือมีการวางแผนกิจกรรมลูกเสือน้อย ประสิทธิภาพของการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียนยังไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร ข้อค้นพบที่เป็นปัญหาอุปสรรค มาจากปัจจัย คือ ขาดงบประมาณ สื่ออุปกรณ์ และขาดการวางแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือตลอดหลักสูตร

สุมาลี พงษ์ศิริรักษ์ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น พบว่า การศึกษาพฤติกรรมการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของผู้กำกับลูกเสือ ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 60-69 จำนวน 3 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการใช้ทักษะกระบวนการในการสอน คิดเป็นร้อยละ 68.22 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนร้อยละ 67.47 และด้านการเตรียมการสอน คิดเป็นร้อยละ 65.71 ปัญหาครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ทั้งที่มีวุฒิและไม่มีวุฒิทางลูกเสือส่วนใหญ่ขาดความรู้ทักษะในการจัดทำ และนำแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือไปใช้

อรรต ปราบวิบุตลุง (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย 2 อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ผลการศึกษาสภาพ ปัญหาของการจัดกิจกรรมครูที่รับผิดชอบกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน ยังไม่สามารถนำกระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือมาใช้พัฒนากิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

ไพรินทร์ สกุดโพน (2546 : 75) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนที่จัด การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดอุดรดิตต์ ได้สรุปปัญหาที่พบจากศึกษาเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดอุดรดิตต์ ไว้ว่า ขาดความชัดเจนเรื่องแผนผังโครงสร้างการจัดกิจกรรมลูกเสือ แผนกำกับติดตาม การรายงานผลการปฏิบัติงานต่อหน่วยงานต้นสังกัดและการจัดทำเป็นรูปเล่ม

ศิริณี บุญปลั่งมภ์ (2538 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพปัจจุบันและ ปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เหล่าอากาศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด กรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มที่ 3 พบว่า ผู้บริหารบางคนไม่สนับสนุนกิจกรรม ลูกเสือ การสนับสนุนด้านงบประมาณมีน้อย มีการเก็บเงินค่าบำรุงการศึกษาลูกเสือปฏิบัติได้ ถูกต้องตามระเบียบข้อบังคับของสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ทั้งนี้เพราะ โรงเรียนต้องทำตามระเบียบข้อบังคับอยู่แล้ว

สนธิชัย ผ่องฤกษ์ (2546 : 106) ที่ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงาน ลูกเสือในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี พบว่า การบริหารงานลูกเสือของผู้ บริหารงานลูกเสือในโรงเรียน ด้านการประเมินผล ตามความคิดเห็นของผู้บริหารงานลูกเสือใน โรงเรียน ด้านการจัดทำข้อมูลการประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือประจำปี ไม่มีความ จำเป็นต้องทำให้ละเอียด เนื่องจากผู้ที่สอนกิจกรรมลูกเสืออาจคิดว่าเป็นเพียงการจัดกิจกรรม อย่างหนึ่งซึ่งมีผลการประเมินผ่านกับ ไม่ผ่านเท่านั้น ไม่เห็นความสำคัญของการนำข้อมูล สารสนเทศไปใช้ในการตัดสินใจวางแผน ปรับปรุง และแก้ไขงาน โครงการ กิจกรรมให้ ต่อเนื่อง

สุพร ทองดี (2545 : 61) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ รุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การจัดกิจกรรม ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ทั่วไปยังมีอุปสรรค และปัญหาอยู่อีกมาก ส่วน ใหญ่เป็นปัญหาในด้านครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือ ปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาลูกเสือ และ ขาดการสนับสนุนส่งเสริม จากผู้บริหาร จึงเป็นผลให้การจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ใน โรงเรียนมัศึกษามีข้อจำกัด

เศรษฐพงษ์ แก้วพิลา (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนกิจกรรมนักเรียนใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาขอนแก่น เขต 4 ในที่นี้กิจกรรมลูกเสือเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมนักเรียน พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกิจกรรมนักเรียนใน โรงเรียนมัธยมศึกษาเป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับในด้านนโยบาย หลักสูตร การวัดประเมินผล การรายงานประจำปี มีความถูกต้อง ชัดเจน และเป็นปัจจุบัน มีการบริหารงานเป็นระบบมีประสิทธิภาพ

ปกครอง สุปัญญา (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพปัญหาและประสิทธิผลการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือวิสามัญในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดสกลนคร พบว่า

1. สภาพการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือวิสามัญ โดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. ปัญหาการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือวิสามัญ โดยรวมอยู่ในระดับ

ปานกลาง

3. ประสิทธิผลการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือวิสามัญ โดยรวมอยู่ในระดับ

มาก

4. ผู้บริหารสถานศึกษากับครูผู้สอน ลูกเสือวิสามัญ มีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหา และประสิทธิผลการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือวิสามัญ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

2. งานวิจัยต่างประเทศ

เมอริยอง (ประชัน จุลนันท์. 2539 : 62 - 63 อ้างอิงมาจาก moreiton. 1990 : 1400) ได้เสนอเรื่องการสอนลูกเสือให้บริการ เป็นหนังสือบทเรียนเพื่อการเรียนรู้หนังสือ ต่อองค์การศึกษานานาชาติ เมื่อปี ค.ศ. 1990 ที่ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ สรุปได้ความว่า การลูกเสือได้ขยายออกไปในขบวนการคนหนุ่มอย่างกว้างขวางทั่วโลก จุดมุ่งหมายของการสูญเสียก็คือ การช่วยเหลือในด้านสุขภาพ ร่างกาย สถิติปัญญา สังคม และการพัฒนาจิตใจของคนหนุ่ม การร่วมมือกันพัฒนาเป็นส่วนหนึ่งของโปรแกรมการฝึกอบรมลูกเสือ จึงมีอาจหลีกเลี่ยงการทำทายเกี่ยวกับการรณรงค์การรู้หนังสือได้ หากได้มีการฝึกอบรมและการจัดการที่ดี ลูกเสือสามารถจัดโปรแกรมการรู้หนังสือให้ก้าวหน้าได้เป็นอย่างดี และพวกเขาสามารถช่วยสร้างสิ่งแวดล้อมซึ่งใช้ความรู้ใหม่ ๆ ดังกล่าวได้ ลูกเสือมิได้เริ่มกระทำเกี่ยวกับการรู้หนังสืออย่างโดดเดี่ยว แต่ร่วมมือกับองค์กรต่าง ๆ อย่างได้ผลดี ลูกเสือได้จัดโปรแกรมการรู้หนังสืออย่างกว้างขวางในอินโดนีเซีย ซึ่งพวกเขาได้จัดให้มีการฝึกอบรมการรู้หนังสือ มีศูนย์การศึกษา การฝึกอบรมด้านการอาชีพ และโปรแกรมอื่น ๆ อีกมากมาย พวกเขาสามารถได้รับการอบรมในขั้นสูงขึ้น และได้ใช้ทักษะในการเรียนรู้หนังสือในบังกลาเทศ ปากีสถาน ซิเนกัลป์ เบนิน ไชร์ เบอร์กินา ฟาโซ เคนยา โบลิเวีย และซาอุดีอาระเบีย ลูกเสือได้จัดพิมพ์หนังสือคู่มือจำนวน 4 เล่ม เพื่อช่วยให้กลุ่มลูกเสืออื่น ๆ สามารถเริ่มงานด้านการรู้หนังสือได้เป็นอย่างดี

ซีเชาและเวนคลีฟ (เจลิม หิรัญชาติ. 2541 : 47 - 48 : อ้างอิงมาจาก Scsow & Vancleaf. 1988 ; 79-A) ได้เสนอบทวิจัยที่ประชุมครูผู้สอนสังคมศึกษา ที่เมืองซิดาโก เมื่อ

เดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 1988 สรุปได้ว่าแผนการสอนสังคมศึกษาจะทำได้ดีต้องให้นักเรียนปฏิบัติตนให้เป็นพลเมืองดี มีพฤติกรรมค่านิยม มีการพัฒนาบุคลิกภาพและความรู้ได้ดี ทั้งเด็กในระบบและนอกระบบ โรงเรียน โดยเขาได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม ซึ่งทางสมาคม วาย เอ็ม ซี เอ ได้จัดให้มีการจัดกิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารี โดยแบ่งผู้เรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ให้ทุกกลุ่มมีส่วนร่วมในกิจกรรมประชาธิปไตย ครูใน โรงเรียนและผู้บริหารต้องยอมรับว่าเด็กที่อยู่นอกระบบโรงเรียนนั้นจะต้องจัดกิจกรรมสนองความต้องการของเขาด้วย เช่นเดียวกับการฝึกผู้นำของเด็ก ในระบบโรงเรียนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งกิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารี มีส่วนช่วยสอนได้มาก

แคทเทอร์รอล (วิจิตร พงศ์สุวรรณ, 2534 : 62 ; อ้างอิงมาจาก Catherall, 1967 : 79-A) ได้ทำการวิจัยเพื่อทำการประเมินผลความสามารถในการเลือกวิชาลูกเสือ ผลการวิจัยพบว่า การประเมินโปรแกรมการจัดวิชาลูกเสือของสหรัฐอเมริกา ระหว่าง โครงการนำร่อง 2 ปี ในพื้นที่ 2 แห่ง ในภาคตะวันตก เพื่อเป็นการกำหนดนโยบายหรือตัดสินใจว่าเด็กชาย 14-15 ปี ควรได้รับการสนใจเข้าสู่โปรแกรมการจัดวิชาลูกเสือจึงใช้วิธีสืบต่อกันมา จากผลการศึกษา 3 ครั้งในระหว่างโครงการนำร่องวิชาลูกเสือที่นำมาใช้ในการสนใจเด็ก 14-15 ปี ทำให้เขาสนใจและพอใจวิธีนี้ สรุปผลการวิจัยเห็นว่าวิชาลูกเสือไม่ได้ขึ้นอยู่กับ การรับสมาชิกใหม่ หรือ การรักษาจำนวนให้คงอยู่กับการฝึกอบรม การเร้าความสนใจต่อวิชาลูกเสือมากกว่าสมาชิก

แซงเกอร์ (ประชัน จุลนันท์, 2539 : 36-38) ได้เสนอบทวิจัยต่อที่ประชุม คณะกรรมการวัดผลทางการศึกษาเมื่อ เดือนตุลาคม ค.ศ. 1989 ที่นิวยอร์ก สรุปได้ว่าปัญหาที่ทำให้เกิดการศึกษานอกระบบของอเมริกา ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนต่ำ คือระบบการศึกษาไม่ดี จึงควรมีการเปลี่ยนแปลงระบบการวัดและการเปลี่ยนวิธีการใหม่ในการศึกษา ควรปรับปรุงการเรียนการสอนใหม่ โดยให้สอนเป็นทีมดีกว่า รายบุคคลตามแบบอย่างที่ดีดำเนินการอยู่ใน โรงเรียน โฮลบริดจ์ เมืองโคโลญ ประเทศเยอรมัน หรือ แม้แต่ในอเมริกาก็มีการนำเอาวิธีการสอนวิชาลูกเสือมาใช้ ทำให้ผู้เรียนมีกิจกรรมที่แตกต่างกัน เช่น มีการมอบหมายงานให้ทำ จัดตารางเรียนให้มีการประเมินผลที่เป็นระบบ คือ ต้องจัดให้สัมพันธ์กับวิชาที่เด็กเรียนนั่นเอง

เคลียร์เฟลด์ (Kleinfeld, 1983 : 51) ได้เสนอบทวิจัย สรุปว่า ความรับผิดชอบ การช่วยเหลือสังคม การบริการต่างๆ เป็นแนวทางและพื้นฐานสำคัญในการเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ จากการสังเกตและการสำรวจหน่วยงานที่รับผิดชอบลูกเสือ 2 กอง และเนตรนารี 2 กอง พบว่า หน่วยงานที่ช่วยเหลือสังคมดี มีความรับผิดชอบ บริการงานดี จะเป็นพื้นฐานในการ

วางรากฐานชีวิต จะประสบความสำเร็จ แต่ที่สำคัญจะต้องมีการสอนอย่างจริงจัง มีประสบการณ์ และชำนาญในการสอน ไม่ใช่สอนทุกสิ่งทุกอย่างหรือทั้งหมด จะต้องมีการวางแผนและ จัดเตรียมโครงการ โดยเฉพาะจะต้องสามารถวางแผนและจัดโปรแกรมทำงานได้เป็นอย่างดี

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า สภาพการการ ดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา ในด้านต่าง ๆ คือ ด้านหลักสูตรการสอน ด้านการ จัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านบุคลากร ด้านการเงิน งานพัสดุ สื่ออุปกรณ์ งานทะเบียน ยังมีปัญหาในการดำเนินงานในระดับต่าง ๆ กันตามสภาพของ โรงเรียน รูปแบบที่ ใช้ในการจัดกิจกรรมลูกเสือยังไม่มี ความชัดเจน ครูขาดคู่มือในการจัดกิจกรรม ขาดการอบรม การจัดตั้งกลุ่มกองลูกเสือยังไม่ครบและทั่วถึงทุก โรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนยังขาดศรัทธาและ อุดมการณ์ลูกเสือ อันจะมีผลต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความ สนใจที่จะศึกษาสภาพการดำเนินงาน กิจกรรมลูกเสือวิสามัญ ในวิทยาลัยการอาชีพกาญจนบุรี เพื่อให้ทราบถึงสภาพการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือวิสามัญ ตลอดจนข้อเสนอแนะในการ ดำเนินงาน อันจะเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือวิสามัญ ใน วิทยาลัยการอาชีพกาญจนบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ให้มีประสิทธิภาพ สูงยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลดีต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนต่อไป